

Załącznik Nr 9
do uchwały Nr XIII/102/07
Rady Gminy Blizanów
z dnia 28 grudnia 2007 r.

PLAN DOCHODÓW ZWIĄZNYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ ZLECONYCH
Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ NA 2008 ROK

Treść	Dział	Rozdział	§	Plan
Administracja publiczna	750			18.000
Urzędy Wojewódzkie		75011		18.000
Wpływy z różnych opłat			0690	18.000

547

UCHWAŁA Nr XVII/139/07 RADY MIEJSKIEJ W CHODZIEŻY

z dnia 28 grudnia 2007 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego programu opieki nad zabytkami dla miasta Chodzież na lata 2008-2011.”

Na podstawie art. 7 ust.1 pkt 9, art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j. t. Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zmianami: z 2002 r. Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 153 poz. 1271, Nr 214 poz. 1806, z 2003 r. Nr 80 poz. 717, Nr 162, 1568, z 2004 r. Nr 102 poz. 1055, Nr 116 poz. 1203, z 2005 r. Nr 172 poz. 1441, Nr 175 poz. 1457, z 2006 r. Nr 17 poz. 128, Nr 181 poz. 1337, z 2007 r. Nr 48 poz. 327, Nr 138 poz. 974, Nr 173 poz. 1218), w związku z art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (j. t. Dz.U. z 2003 r. Nr 162 poz. 1568 ze zmianami: z 2004 r. Nr 96 poz. 959, Nr 238 poz. 2390, z 2006 r. Nr 50 poz. 362, Nr 126 poz. 875), Rada Miejska w Chodzieży uchwala, co następuje:

§1. Przyjmuje się do realizacji „Gminny program opieki nad zabytkami dla miasta Chodzież na lata 2008-2011”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Chodzieży.

§3. Uchwała obowiązuje po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący
Rady Miejskiej
(-) *Maciej Szumiński*

Załącznik
do uchwały Nr XVII/139/07
Rady Miejskiej w Chodzieży
z dnia 28 grudnia 2007 r.

GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI DLA MIASTA CHODZIEŻ na lata 2008 - 2011

1.1. Cel opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami dla miasta Chodzież.

Podstawowym, ogólnie pojętym założeniem niniejszego „Programu opieki nad zabytkami dla miasta Chodzież na lata 2008 – 2011” jest ukierunkowanie działań Samorządu Miejskiego mające na celu poprawę stanu zachowania i utrzymania miejskiego środowiska kulturowego. Dla realizacji powyższego założenia niezbędna jest realizacja szczegółowych celów określonych m.in. w art. 87 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, do których należą:

- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
- uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;

- wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykonywaniem tych zabytków;
- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami oraz
- zapoznanie z zasobami dziedzictwa kulturowego, historią i zabytkami miasta Chodzież, w tym także rozróżnienie obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego i figurujących w ewidencji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
- wspieranie działań zmierzających do pozyskania środków finansowych na opiekę nad zabytkami
- uwzględnienie uwarunkowań ochrony zabytków przy sporządzaniu i zmianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta.

1.2. Podstawa prawna opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami.

1.2.1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami)

- art. 7 ust. 1 pkt 9

„Zaspakajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

- 9) kultury w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.”

1.2.2. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami)

- art. 4

„Ochrona zabytków polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu:

- 1) zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
- 2) zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
- 3) udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;
- 4) przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę;
- 5) kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;

- 6) uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz kształtowaniu środowiska.”

- art. 5

„Opieka nad zabytkami sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega, w szczególności, na zapewnieniu warunków:

- 1) naukowego badania i dokumentowania zabytku;
- 2) prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku;
- 3) zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;
- 4) korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości;
- 5) popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury.”

- art. 18 i art. 19

zakładają obowiązek uwzględniania w strategii rozwoju miasta, w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz zapisów zawartych w gminnym programie opieki nad zabytkami

- art. 20

studium i plany miejscowe wymagają odpowiednio zaopiniowania lub uzgodnienia przez wojewódzkiego konserwatora zabytków

- art. 22 ust. 4

„Wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy, objętych wojewódzką ewidencją zabytków.”

- art. 32 ust. 1 pkt 3 i ust. 2

stanowi o przyjmowaniu przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) zawiadomień o znalezieniu w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, że jest on zabytkiem i zawiadomienie o tym fakcie właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków

- art. 33 ust. 1 i ust 2

stanowi o przyjmowaniu przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) zawiadomień o przypadkowym znalezieniu przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, że jest on zabytkiem archeologicznym i zawiadomienie o tym fakcie właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków

- art. 81

Organ stanowiący miasta lub powiatu ma prawo udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale

- art. 87

Artykuł ten stanowi, że:

- burmistrz sporządza na okres 4 lat gminny program opieki nad zabytkami;
- gminny program opieki nad zabytkami przyjmuje rada miejska po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków;
- gminny program opieki nad zabytkami ogłaszany jest w wojewódzkim dzienniku urzędowym;
- z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami burmistrz sporządza co 2 lata sprawozdanie, które przedstawia radzie miasta.

2. Uwarunkowania zewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego.

2.1. Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami z opracowaniami wykonanymi na poziomie województwa:

2.1.1. Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego.

„Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2020” jest dokumentem opracowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, a przyjętym przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego dnia 19 grudnia 2005 r.

Strategia określa uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju województwa. Ustalenia zawarte w w/w dokumencie stanowią podstawę do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa, przez co mają bezpośredni wpływ na zachowanie i poprawę krajobrazu kulturowego.

Celem głównym „Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego” jest:

Poprawa jakości przestrzeni województwa, systemu edukacji, rynku pracy, gospodarki oraz sfery społecznej skutkująca wzrostem poziomu życia mieszkańców, co ma być realizowane przy pomocy celów strategicznych i operacyjnych. Największe znaczenie dla dziedzictwa kulturowego ma cel strategiczny:

Dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI wieku,

który osiągnięty będzie przez realizację celów operacyjnych, w tym celu operacyjnego:

Wzrost znaczenia i zachowania dziedzictwa kulturowego.

„Dziedzictwo kulturowe w rozwoju Wielkopolski pełni kilka funkcji. Jest ono czynnikiem integracji społecznej, stanowi instrument promocji regionu oraz przyczynia się do rozwoju gospodarczego, gdyż może być bazą dla turystyki i usług kulturalnych. Szczególnie ważnym elementem tego dziedzictwa jest wielkopolska kultura przedsiębiorczości.

Cel ten realizowany będzie przede wszystkim poprzez:

- inwestycje w instytucje kultury
- ochronę dorobku kulturowego
- wsparcie działań powiększających dorobek kulturalny regionu
- promocje aktywności kulturalnej mieszkańców.”

2.1.2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego został uchwalony przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwałą Nr XLII/628/2001 w dniu 26 listopada 2001 r.

Plan ten nie ma rangi prawa miejscowego, jest jednak wiążący, ponieważ:

- jego ustalenia muszą być uwzględnione w uchwalanych przez organy samorządu terytorialnego studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, z którymi z kolei musi być spójny każdy opracowany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ,
- w planie zapisane zostają wszystkie zadania rządowe i samorządu województwa służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych ze wskazaniem obszarów, na których przewiduje się realizację tych zadań.

Podstawowym celem planu jest harmonijny i zrównoważony rozwój obszaru całego województwa. Pojęcie „zrównoważony rozwój” łączy w sobie: ład społeczny, ład ekonomiczny, ład ekologiczny oraz najbardziej podkreślony ład przestrzenny wyrażający się dążeniem do harmonijności, uporządkowania i proporcjonalności wszystkich elementów środowiska człowieka.

Plan uznaje, że podstawową zasadą pozwalającą na zachowanie dóbr kultury dla przyszłych pokoleń jest bezwzględne przestrzeganie obowiązującego w tym zakresie prawa. Ochrona dziedzictwa kulturowego powinna być realizowana poprzez właściwe zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Ochrona dóbr kultury materialnej i niematerialnej jest celem polityki przestrzennej. Plan podkreśla, że elementy naturalne i kulturowe w krajobrazie mogą pozytywnie stymulować inne dziedziny życia jednakże pod warunkiem m.in. właściwego wykorzystania zasobów dziedzictwa kulturowego poprzez dostosowanie funkcji obiektów dla turystyki, przez dbałość o stan techniczny i estetykę zabytków i otoczenia.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego przyjęto, że:

- ścisłej ochronie konserwatorskiej powinny podlegać tereny, na których zachowały się zespoły przestrzenne wpisane do rejestru zabytków. Celem takich działań jest zachowanie ich historycznego charakteru oraz zapewnienie ochrony i rewaloryzacji;
- należy chronić historyczne zespoły sakralne, pałacowo – parkowe, folwarki, zabytkowe budynki mieszkalne, gospodarcze, szkoły, wiatraki, młyny, gorzelnie i inne elementy np.: krzyże, kapliczki;
- należy przestrzegać wytycznych konserwatorskich w zakresie nie tylko poszczególnych obiektów objętych ochroną, ale również zasad zagospodarowania zabytkowych układów urbanistycznych;
- chronić krajobraz, a w rejonach o najwyższych walorach przyrodniczych i kulturowych wykluczyć realizację obiektów, które charakterem kolidują z otoczeniem;

- wydobyć w układzie przestrzennym elementy kompozycji urbanistycznej: dominant przestrzennych, osi widokowych, ekspozycji, dolin, skarp, charakterystycznych form terenowych, grup zieleni, alei.

2.1. 3. Inne dokumenty o zasięgu województwa, których problematyka związana jest z dziedzictwem kulturowym

Dolina Noteci objęta jest prawną ochroną. Na podstawie Rozporządzenia Nr 5/98 Wojewody Pilskiego z dnia 15 maja 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego Nr 13 z dnia 15 czerwca 1998 r., poz. 83) na dolinie rzeki Noteci ustanowiono obszar chronionego krajobrazu. Zarządzenie Wojewody Pilskiego przyjęte zostało, jako obowiązujące w Wielkopolsce, na podstawie obwieszczenia Wojewody Wielkopolskiego z dnia 24 marca 1999 r. w sprawie wykazu aktów prawa miejscowego obowiązujących na terenie województwa wielkopolskiego (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 14, poz. 246).

Obecnie na podstawie w/w dokumentów ogłoszono „Rozporządzenie Nr 25/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 31 października 2007 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu Dolina Noteci”.

3. Zasoby dziedzictwa i krajobrazu kulturowego miasta Chodzież.

Chodzież - siedziba powiatu - znajduje się w północno - zachodniej części powiatu chodzieskiego i leży na malowniczym, zalesionym i bogatym w jeziora skraju wysoczyzny poznańskiej. Miasto położone jest wśród wzgórz morenowych, na skraju większych kompleksów leśnych, nad trzema jeziorami: Miejskim, Karczewnik i Strzeleckim, w sąsiedztwie doliny rzeki Noteci. Jest ważnym węzłem drogowym i kolejowym. Pierwsza wiadomość źródłowa o miejscowości Chodzież pochodzi z 1403 r. W roku 1434 miasto uzyskało przywilej lokacyjny na prawie magdeburskim. Rozbudowywało się na północny zachód od osady i zamku, którego relikty znajdują się na terenie zamkniętej dziś fabryki porcelitu.

Współczesna Chodzież posiada dobrze zachowany historyczny układ przestrzenny. Układ ten jest rozczłonkowany i niejednolity, odzwierciedlający fazy rozwoju miasta. Założenie urbanistyczne miasta Chodzieży wpisane jest do rejestru zabytków. Wpis ten obejmuje teren dawnego zamku, następnie obszar miasta lokacyjnego, które zabudowało się wokół prostokątnego rynku oraz teren trzech przedmieść: najstarszego „Poznańskiego” tj. dzisiejszej ulicy Żeromskiego, następnie tzw. „Nowego Miasta” tj. osiedla tkaczy przy ul. Kościuszki i wreszcie wschodniego krańca - ul. Wojska Polskiego. Zabudowa starego miasta składa się głównie ze szczytowych XVIII i XIX wiecznych domów tkaczy, kamienic o wielkości i formach typowych dla architektury XIX i 1 połowy XX wieku, budynków użyteczności publicznej oraz kościoła. Na terenie objętym ochroną występuje kilka elementów dewaloryzujących, do których należą współczesne pawilony handlowe oraz wielopiętrowe budynki mieszkalne. Na terenie miasta Chodzieży znajduje się 26 obiektów architektury wpisanych do rejestru zabytków. Do rejestru zabytków wpisane jest założenie urbanistyczne miasta, kościół p.w. św. Mikołaja i Floriana oraz zespół domów tkaczy pochodzący z XVIII/XIX w. na ulicach: Kościuszki i Wojska Polskiego, dwa zachowane lamusy tkackie a także secesyjna willa przy ul. Mickiewicza, budynek Sądu Obwodowego, obecnie Sąd Rejonowy przy ul. Krasieńskiego 10, budynek produkcyjnej fabryki Porcelany wraz z terenem fabrycznym, przy ul. Łąkowej 2 oraz cmentarz ewangelicki znajdujący się przy ul. Jagiello. Najcenniejszym obiektem miasta jest kościół rzymsko - katolicki p. w. św. św. Mikołaja i Floriana powstały w 1755 r. na fundamentach i murach średniowiecznej świątyni. Domy tkaczy stanowią najliczniejszą grupę obiektów miasta Chodzieży wpisanych do rejestru zabytków i są równocześnie elementem charakterystycznym tego miasta. Na terenie miasta Chodzieży do rejestru zabytków wpisany jest także 1 cmentarz ewangelicki. Bardzo cennym akcentem zabytkowym miasta są pozostałości zamku średniowiecznego do niedawna wkomponowane w mury fabryki fajansu i porcelitu przy ul. Buszcza.

ZASOBY ZABYTKÓW W MIEŚCIE

Typ obiektu		Murowany	Drewniany	W tym wpisany do rejestru
1. UKŁADY URBANISTYCZNE ilość	1	x	x	1
2. UKŁADY RURALISTYCZNE ilość	-	x	x	-
3. ZABUDOWA MIESZKALNA		363	43	24
4. OBIEKTY SAKRALNE				
a) kościoły romańskie				
b) kościoły gotyckie				
c) kościoły nowożytny XVI – XVIII w.		1		1
d) kościoły XIX w. – 1945 r.				
e) klasztory				
f) synagogi, bóżnice				
g) kaplice, dzwonnice, bramy, ogrodzenia inne		6		
5. BUDOWNICTWO OBRONNE				
a) zamki i ich relikty		1		
b) miejskie mury obronne				
c) fortyfikacje nowożytny i późniejsze				
6. OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ				
a) ratusze		1		
b) budynki adm. publ., sądy, banki, poczty		6		1
c) szkoły		5		
d) leśniczówki i gajówki				
e) karczmy i zajazdy				
f) inne (szpital, muszla konc., sale gimn., sanatoria)		4		

7. OBIEKTY PRZEMYSŁOWE I GOSPODARCZE			
a) zakłady przemysłowe	3		1
b) dworce kolejowe z zespołami bud.	1		
c) spichrze, magazyny, stodoły	1		
d) młyny	1		
e) gorzelnie i browary			
f) mleczarnie			
g) kuźnie			
h) wiatraki			
i) wieże ciśnień			
j) inne (bud. gosp., lamusy)	13	2	2
8. PAŁACE I DWORY			
9. ZESPOŁY FOLWARCZNE			
a) stodoły			
b) spichrze			
c) obory			
d) stajnie			
e) chlewnie			
f) owczarnie			
g) kuźnie			
h) wagi			
i) inne magazyny			
j) gorzelnie i browary			
k) inne (oficyny)	4		
10. PARKI ilość	1	x	x
a) altany, łodownie, inne elem. małej arch.			
b) bramy i ogrodzenia			
11. CMENTARZE			
	ilość		wpisanych do rejestru
a) rzymsko-katolickie	2	x	
b) ewangelickie	2	x	1
c) prawosławne		x	
d) żydowskie	1	x	
e) inne (kostnice, kaplice)	2	x	
12. STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE			
	ilość ogółem		Wpisanych do rejestru
a) grodziska	x		x
b) osady	25		x
c) cmentarzyska	3		x
d) inne			
13. INNE			
a.) przepompownie	1		
b) mosty kolejowe	1		

Źródło: Raport o stanie zabytków w mieście Chodzież – Piła, maj 2004 r.

3.1. Obiekty zabytkowe nieruchomości o najwyższym znaczeniu dla miasta Chodzież – wpisane do rejestru zabytków (wykaz).

1. Założenie urbanistyczne miasta Chodzieży nr rej. A - 98 z dnia 17.03.1956 r.
2. Kościół par. p.w. św. Floriana, 1668 r., 1754 r., nr rej. A – 9/68/3/AK z dnia 4.03.1931 r.
3. Budynek Sądu Obwodowego, obecnie Sąd Rejonowy przy ul. Krasińskiego 10, 1905 r. – nr rej. 200/Wlkp/A z dnia 4.10.2004 r.
4. Budynek produkcyjnej fabryki Porcelany wraz z terenem fabrycznym, przy ul. Łąkowej 2 – nr rej. 481/Wlkp/A z dnia 21.03.2007 r.
5. Willa secesyjna przy ul. Mickiewicza 3, ob. szkoła – nr rej. 40/Wlkp/A z dnia 3.10.2000 r.
6. Dom tkacza przy ul. Kościelnej 12, nr rej. A – 720 z dnia 12.03.1983 r.
7. Domy tkaczy przy ul. Kościuszki
 - Nr 6, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 114 z dnia 2.02.1959 r.
 - Nr 8, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 113 z dnia 2.02.1959 r.
 - Nr 10, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 112 z dnia 2.02.1959 r.
 - Nr 12, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 111 z dnia 2.02.1959 r.
 - Nr 14, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 116 z dnia 16.04.1959 r.
 - Nr 16, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 105 z dnia 2.02.1959 r.
 - Nr 18, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 106 z dnia 2.02.1959 r.
 - Nr 20, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 107 z dnia 2.02.1959 r.
 - Nr 22, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 108 z dnia 2.02.1959 r.
 - Nr 24, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 109 z dnia 2.02.1959 r.
 - Nr 26, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 110 z dnia 2.02.1959 r.
 - Nr 28, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 433 z dnia 24.03.1983 r.

8. Domy tkaczy przy ul. Wojska Polskiego
- Nr 30, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 200/999 z dnia 11.03.1970 r.
 - Nr 33, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 201/1000 z dnia 11.03.1970 r.
 - Nr 37, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 203/1002 z dnia 11.03.1970 r.
 - Nr 39, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 202/1001 z dnia 11.03.1970 r.
 - Nr 40, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 204/1003 z dnia 11.03.1970 r.
 - Nr 41, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 207/1006 z dnia 11.03.1970 r.
 - Nr 44, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 205/1004 z dnia 11.03.1970 r.
 - Nr 47, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 727 z dnia 15.06.1992 r.
 - Nr 48, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 206/1005 z dnia 11.03.1970 r.
 - Nr 49, XVIII/XIX w. – nr rej. A – 714 z dnia 31.10.1990 r.
9. Lamusy tkackie
- ul. Nowa 7, k. XVIII w. – nr rej. A – 432 z dnia 23.03.1983 r.
 - ul. Wojska Polskiego 38, k. XVIII w. – nr rej. A – 431 z dnia 23.03.1983 r.
10. Cmentarz ewangelicki, ok. 1880 r. przy ul. Jagielly – nr rej. A – 495 z dnia 15.12.1983 r.
- 3.2. Wykaz obiektów zabytkowych nieruchomości (wojewódzka ewidencja zabytków – wykaz). (Obiekty podkreślone wpisane do rejestru zabytków wyszczególnione w punkcie 3.1.)
1. ZAŁOŻENIE URBANISTYCZNE MIASTA.
2. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. Ś.Ś. MIKOŁAJA I FLORIANA:
- a) kościół, mur., 2 poł. XV, 1 ćw. XVII, odbud. 1755, 1905 kruchta zach., 1930, 1995-2002 konserwacja,
 - b) dzwonnica, mur., 1840, 1862 i 1866 częściowo rozebrana, 1910 odbud., przebudowana 1957 wg proj. A. Holasa,
 - c) salka parafialna, mur., ok. 1910,
 - d) plebania, ul. Kościelna 8, mur., ok. 1920 wg proj. K. Ulatowskiego,
 - e) wikarówka - organistówka, ul. Sienkiewicza 6, ok. 1840, przebudowana,
 - f) budynek gospodarczy, ob. Usługi pogrzebowe, mur., 1911,
 - g) budynek gospodarczy, ul. Krótka 1, mur., 1911, przebudowany,
 - h) cmentarz przykościelny, nieczynny, XV/XVI.
3. ZESPÓŁ CMENTARZA PARAFIALNEGO, ul. Jagielly:
- a) kaplica, mur., XIX/XX,
 - b) cmentarz katolicki, czynny, XVIII/XIX.
4. ZESPÓŁ CMENTARZA EWANGELICKIEGO, ul. Jagielly:
- a) kaplica, mur., 4 ćw. XIX,
 - b) cmentarz, nieczynny, ok. 1880.
5. KAPLICA BAPTYSTÓW, ob. Zbór Zielonoświątkowców, ul. Kilińskiego 9, mur., 1900 - 1910, przebudowana.
6. POZOSTAŁOŚCI MURÓW ZAMKU w budynku produkcyjnym Fabryki Fajansu i Porcelitu, ul. Buszczaka 2, mur., 3 ćw. XV, pocz. XVII, przebudowane 1854.
7. RATUSZ, ob. dom, ul. Kościuszki 11, mur., 3 ćw. XIX.
8. STAROSTWO, ob. Urząd Miasta, ul. Paderewskiego 2, mur., 1896-97.
9. STAROSTWO POWIATOWE, ul. Paderewskiego 2a, mur., k. XIX.
10. ZESPÓŁ SĄDU, ob. Sądu Rejonowego, ul. Krasińskiego 8-10:
- a) sąd, mur., 1905,
 - b) prokuratura, mur., k. XIX, przebudowana,
 - c) ogrodzenie z dwoma bramami, mur., ok. 1905.
11. ZESPÓŁ SZPITALA POWIATOWEGO, ul. Żeromskiego 29:
- a) szpital joannitów, mur., 1892, przebudowany,
 - b) kostnica, mur., ok. 1892, otynkowana.
12. ZESPÓŁ SANATORIUM KOLEJOWEGO, ob. Wlkp. Specjalistyczny Szpital Chorób Płuc i Gruźlicy im. W. Biegańskiego, ul. Strzelecka 32:
- a) sanatorium, mur., 1925,
 - b) budynek gospodarczy I, mur., 1925,
 - c) budynek gospodarczy II, mur., 1925,
 - d) kostnica, mur., ok. 1925, przebudowana,
 - e) leżalnia, drewno, ok. 1925,
 - f) kapliczka Matki Boskiej, ok. 1925,
 - g) brama wjazdowa, mur., 1925.
13. ŻŁOBEK, ob. budynek mieszkalny wielorodzinny, ul. Słowackiego narożnik z ul. Kilińskiego, mur., ok. 1950.
14. ZESPÓŁ SZKOŁY POWSZECHNEJ, ob. Szkoły Podstawowej Nr 1, ul. Staszica 19:
- a) szkoła, mur., 1903,
 - b) sala gimnastyczna, mur., 1903.
15. SZKOŁA, ob. Szkoła Podstawowa Nr 1, ul. Krasińskiego 14, mur., 1890.
16. SZKOŁA, ob. dom, ul. Ofiar Gór Morzewskich 82, mur., pocz. XX.
17. INTERNAT, ob. Internat Zespołu Szkół Zawodowych, ul. Strzelecka 11, mur., 1911, rozbudowany 1913.

18. BANK PROWINCJONALNY, ob. budynek usługowo-mieszkalny, ul. Kościuszki 30, mur., ok. 1908.
19. POCZTA, ul. Kościuszki 17, mur., 1893.
20. ZESPÓŁ DWORCA PKP:
- a) noclegownia, ob. dom, ul. Fabryczna 1, mur., pocz. XX,
 - b) budynek, ul. Fabryczna 3, mur., pocz. XX,
 - c) magazyn, ul. Ujska (przy przejeździe kolejowym), mur., pocz. XX,
 - d) wieża ciśnień, mur., 1912,
 - e) nastawnia I, mur., pocz. XX,
 - f) nastawnia II, mur., pocz. XX,
 - g) most kolejowy, ul. Kochanowskiego, mur., pocz. XX.
21. ZESPÓŁ REZYDENCJONALNY, tzw. „Straszny Dwór”, ob. Hotel – Restauracja, ul. Ujska 45:
- a) dwór, mur./szach., XIX/XX,
 - b) budynek gospodarczo-mieszkalny, ob. mieszkalny, mur./szach., pocz. XX,
 - c) budynek kręgielni, ob. studio rekreacji i odnowy, mur., pocz. XX.
22. ZESPÓŁ PAŁACYKU MYŚLIWSKIEGO, ul. Karczewnik 7:
- a) pałacyk myśliwski, mur., 1905-10,
 - b) park leśny, pocz. XX.
23. ZESPÓŁ FOLWARCZNY KARCZEWNIK Z MŁYNEM:
- a) młyn, ob. fabryczka mebli, mur., poł. XIX,
 - b) biuro folwarku i mieszkanie, ob. dom Nr 8, mur., poł. XIX,
 - c) dom właściciela folwarku, ob. dom Nr 8a, mur., poł. XIX,
 - d) dom pracowników folwarcznych, ob. dom Nr 9, mur., poł. XIX,
 - e) stajnia, ob. dom i budynek gospodarczy, mur., poł. XIX.
24. MUSZLA KONCERTOWA, ul. 3 Maja, mur./drewno, pocz. XX.
25. CMENTARZ ŻYDOWSKI, nieczynny, ul. Kochanowskiego i Jagiełły, XVII.
26. CMENTARZ EWANGELICKO-AUGSBURSKI, zlikwidowany, ul. Świętokrzyska, poł. XIX.
- ul. Boczna
27. DOM Nr 2, mur., 2 poł. XIX, przebudowany.
28. DOM Nr 4, mur., 4 ćw. XIX.
29. DOM Nr 8, mur., 2 poł. XIX, przebudowany.
30. DOM Nr 10, mur., 2 poł. XIX, przebudowany.
31. DOM Nr 12, mur., 2 poł. XIX, przebudowany.
32. DOM Nr 14, mur., pocz. XX.
- ul. Bosa
33. DOM Nr 1, mur., poł. XIX.
34. DOM Nr 2, mur., k. XIX.
35. DOM Nr 5, mur., k. XIX.
36. DOM Nr 8, mur., 1927, przebudowany.
- ul. Buszczaka
37. ZESPÓŁ DOMU Nr 1:
- a) dom, mur., k. XIX,
 - b) budynek gospodarczy, mur., pocz. XX.
38. DOM Nr 3, mur., 1926.
39. DOM Nr 6, mur., 1910-20.
40. DOM Nr 8b, mur., ok.1930.
41. DOM Nr 9, mur., pocz. XX.
42. DOM Nr 10, mur., 1913.
43. DOM Nr 15, mur./szach., k. XIX.
44. DOM Nr 19, mur., 1936, przebudowany.
45. DOM Nr 21, mur., 1900-10.
46. DOM Nr 22, mur., 1933.
47. DOM Nr 26, mur., ok. 1920.
- ul. Buczkowska
48. DOM Nr 12, mur., 1 poł. XIX, przebudowany.
49. DOM Nr 14, mur., pocz. XX.
50. DOM Nr 15, mur., ok. 1930, przebudowany.
51. DOM Nr 17, mur., 4 ćw. XIX.
52. DOM Nr 22, mur., 4 ćw. XIX, przebudowany.
53. DOM Nr 24, mur., 2 poł. XIX, przebudowany.
54. DOM Nr 30, mur., pocz. XX.
55. DOM Nr 31, mur., k. XIX.
56. DOM Nr 32, mur./szach., 1850-75.
- ul. Chopina
57. DOM Nr 6, mur., ok. 1920.
- ul. Daszyńskiego
58. DOM Nr 4, mur., pocz. XX.
59. DOM Nr 5, mur., pocz. XX.
60. DOM Nr 9-11, mur., ok. 1900, przebudowany.
61. DOM Nr 12, mur., 1900-10.
62. DOM Nr 14, mur., pocz. XX.
63. DOM Nr 16, mur., 1900-10.
64. DOM Nr 18, mur., 1900-10.
65. DOM Nr 18a, mur., 1900-10.
- ul. Drzymały

66. DOM Nr 3, mur., ok. 1910.
67. DOM Nr 10, mur., ok. 1920.
- ul. Dworcowa
68. ZESPÓŁ DOMU Nr 2:
a) dom, mur., ok. 1900,
b) budynek gospodarczy, mur., ok. 1900.
69. DOM Nr 4, mur., k. XIX, przebudowany.
70. DOM Nr 6, mur., k. XIX.
- ul. Garncarska
71. DOM Nr 1, mur., 1910.
72. DOM Nr 3, mur., 1900-10.
73. DOM Nr 4, mur., k. XIX.
74. DOM Nr 5, mur., 1900-10.
75. DOM Nr 7, mur., 1900-10.
76. DOM Nr 9, mur., 1900-10.
- ul. Gołębia
77. DOM Nr 1, mur., 2 poł. XIX, przebudowany.
78. DOM Nr 2, mur., 1850-75, przebudowany.
79. DOM Nr 3, mur., 2 poł. XIX, przebudowany.
80. DOM Nr 5, mur., k. XIX, przebudowany.
- ul. Górna
81. DOM Nr 2, mur., 2 poł. XIX.
82. DOM Nr 4, mur., poł. XIX.
83. DOM Nr 6, mur., 2 poł. XIX, przebudowany.
84. DOM Nr 10, mur./szach., XVIII/XIX, przebudowany.
85. DOM Nr 12, mur., k. XIX.
86. DOM Nr 14, mur., ok. 1900.
87. DOM Nr 16, mur., XVIII/XIX.
- ul. Jagiellońska
88. DOM Nr 4, mur., 1900-10.
89. DOM Nr 9, 1875-1900.
90. DOM Nr 12, mur., pocz. XX.
91. DOM Nr 20, mur., pocz. XX.
- ul. Kilińskiego
92. DOM Nr 2 (2 oficyny), mur., k. XIX.
93. DOM Nr 4, mur., pocz. XX.
94. DOM Nr 5, mur., 1900-10.
95. DOM Nr 6, mur., pocz. XX.
96. DOM Nr 8, mur., 1900-10.
97. DOM Nr 10, mur., pocz. XX.
98. DOM Nr 11, mur., pocz. XX.
99. DOM Nr 12, mur., pocz. XX, przebudowany.
100. DOM Nr 13, mur., pocz. XX.
- ul. Kochanowskiego
101. DOM Nr 4, mur., ok. 1930.
102. DOM Nr 6, mur., ok. 1930.
103. DOM Nr 9, mur., ok. 1930.
104. DOM Nr 10, mur., ok. 1930.
105. DOM Nr 11, mur., ok. 1930.
106. DOM Nr 17, mur., 1932, przebudowany.
107. DOM Nr 19, mur., ok. 1930.
108. DOM Nr 20, mur., ok. 1930.
109. DOM Nr 23, mur., ok. 1930.
110. DOM Nr 24, mur., ok. 1930.
111. DOM Nr 26, mur., ok. 1930.
112. DOM Nr 27, mur., ok. 1930.
113. DOM Nr 30, mur., pocz. XX.
114. DOM Nr 34, mur., 1948.
115. DOM Nr 37, mur., ok. 1930.
116. DOM Nr 38, mur., pocz. XX.
117. DOM Nr 41, mur., ok. 1930, przebudowany.
118. DOM Nr 44, mur., ok. 1920.
119. DOM Nr 55, mur., ok. 1930.
120. DOM Nr 57, mur., ok. 1930.
121. DOM Nr 59, mur., ok. 1930.
122. DOM Nr 73, mur., ok. 1930.
123. DOM Nr 99, mur., pocz. XX.
- Plac Kopernika
124. DOM Nr 1, mur., 4 ćw. XIX.
125. DOM Nr 2, mur., 4 ćw. XIX.
126. DOM Nr 3, mur., 1910-20.
127. DOM Nr 4, mur., 1911.
128. DOM Nr 5, mur., 1911.
129. DOM Nr 6, mur., 1900-10.
- ul. Kościelna
130. DOM Nr 3, mur., 1905.
131. DOM Nr 10, mur./szach., 4 ćw. XVIII.
132. DOM Nr 12, mur./szach., 1800-25.
133. DOM Nr 14, mur., 4 ćw. XIX.
134. DOM Nr 16, mur., 4 ćw. XIX.
- ul. Kościuszki
135. ZESPÓŁ DOMU Nr 29:

- a) dom, mur./szach., 3 ćw. XIX,
b) budynek gospodarczy, mur., k. XIX.
136. DOM Nr 2, mur./szach., 2 ćw. XIX.
137. DOM Nr 4, mur./szach., 2 ćw. XIX.
138. DOM Nr 5, mur./szach., 4 ćw. XVIII.
139. DOM Nr 6, mur./szach., pocz. XIX.
140. DOM Nr 7, mur./szach., 4 ćw. XIX.
141. DOM Nr 8, mur./szach., 4 ćw. XVIII, pocz. XIX.
142. DOM Nr 10, mur., XVIII/XIX.
143. DOM Nr 12, mur., 4 ćw. XIX.
144. DOM Nr 13, mur., k. XIX.
145. DOM Nr 14, mur., XVIII/XIX.
146. DOM Nr 16, mur., XVIII/XIX.
147. DOM Nr 18, mur./szach., XVIII/XIX.
148. DOM Nr 19, mur., 3 ćw. XIX.
149. DOM Nr 20, mur./szach., XVIII/XIX.
150. DOM Nr 21, mur./szach., pocz. XIX.
151. DOM Nr 22, mur./szach., XVIII/XIX.
152. DOM Nr 23, mur./szach., XVIII/XIX.
153. DOM Nr 24, mur., XVIII/XIX.
154. DOM Nr 26, mur., XVIII/XIX.
155. DOM Nr 28, mur., XVIII/XIX.
156. DOM Nr 31, mur., XIX/XX.
157. DOM Nr 32, ob. Miejska Biblioteka Publiczna, mur., 4 ćw. XIX.
- ul. Krasińskiego
158. DOM Nr 1, mur., 1910-20.
159. DOM Nr 2, mur., poł. XIX, przebudowany.
160. DOM Nr 3, mur., 2 poł. XIX, przebudowany.
161. DOM Nr 5, mur., 2 poł. XIX, przebudowany.
162. DOM Nr 7, mur., 4 ćw. XIX.
163. DOM Nr 9, mur., 1900-10.
164. DOM Nr 11, mur., XIX/XX.
165. DOM Nr 13, mur., 4 ćw. XIX.
166. DOM Nr 15, mur., pocz. XX.
167. DOM Nr 16, mur., 3 ćw. XIX.
168. DOM Nr 17, mur., 4 ćw. XIX.
169. DOM Nr 19, mur./szach., 4 ćw. XIX.
170. DOM Nr 20, mur., XIX/XX.
171. DOM Nr 21, mur., XIX/XX.
172. DOM Nr 23, mur., 4 ćw. XIX.
173. DOM Nr 25, mur., 3 ćw. XIX.
174. DOM Nr 31, mur., 1900-10.
- ul. Leśna
175. DOM Nr 3, mur., pocz. XX.
176. DOM Nr 8, mur., pocz. XX.
177. DOM Nr 11, mur., ok. 1930, przebudowany.
178. DOM Nr 15, mur., ok. 1930, przebudowany.
179. DOM Nr 17, mur., ok. 1930.
180. DOM Nr 29, mur., ok. 1930.
181. DOM Nr 38, mur., ok. 1910.
- ul. Łąkowa
182. DOM Nr 17, mur., ok. 1920.
- ul. Mała
183. DOM Nr 2, mur., 2 poł. XIX.
- ul. Matejki
184. DOM Nr 2, mur., k. XIX.
185. DOM Nr 3, mur., k. XIX.
- ul. Marcinkowskiego
186. DOM Nr 5, mur., 1910-20.
187. DOM Nr 7, mur., 1907.
188. DOM Nr 9, mur., pocz. XX.
189. DOM Nr 11a, mur., 4 ćw. XIX.
190. DOM Nr 13, mur., XIX/XX.
- ul. Mickiewicza
191. ZESPÓŁ DOMU Nr 2:
a) dom, mur., 1905,
b) budynek gospodarczy, mur., ok. 1905.
192. DOM Nr 3, ob. Prywatne Liceum Ogólnokształcące, mur., ok. 1908.
193. DOM Nr 3a (oficyna), mur., ok. 1905.
194. DOM Nr 4, mur., ok. 1905.
195. DOM Nr 5, mur., 1908.
196. DOM Nr 6, mur., ok. 1905.
197. DOM Nr 7, ob. Usługi Medyczne, mur., ok. 1905.
198. DOM Nr 8, mur., 1905.
199. DOM Nr 9, mur., ok. 1905.
200. DOM Nr 10, mur., ok. 1905.
201. DOM Nr 12, mur., 1905.
202. DOM Nr 14, mur., ok. 1905.
203. DOM Nr 15, ob. Usługi Medyczne, mur., ok. 1905.
204. DOM Nr 16, mur., ok. 1905.

205. DOM Nr 18, mur., 1905.
- ul. Młyńska
206. DOM Nr 5, mur., pocz. XX, przebudowany.
- ul. Notecka
207. DOM Nr 6, mur., ok. 1930.
208. DOM Nr 8-10, mur./szach., 1 ćw. XX.
209. DOM Nr 22, mur./szach., pocz. XX.
- ul. Nowa
210. DOM Nr 1, mur., ok. 1930.
211. DOM Nr 2, mur., ok. 1930.
212. DOM Nr 3, mur., ok. 1930.
213. DOM Nr 4, mur., ok. 1930.
214. DOM Nr 6, mur., ok. 1930.
215. DOM Nr 7, mur., ok. 1930.
- ul. Ofiar Gór Morzewskich
216. ZESPÓŁ DOMU Nr 27:
a) dom, mur., 1929,
b) budynek gospodarczy, mur., 1929.
217. DOM Nr 15, mur., ok. 1935.
218. DOM Nr 44, mur., ok. 1920.
219. DOM Nr 68, mur., ok. 1910.
220. DOM Nr 78, mur., pocz. XX.
221. DOM Nr 84, mur., pocz. XX.
- ul. Ogrodowa
222. DOM Nr 2, mur., ok. 1910.
223. DOM Nr 4, mur., ok. 1930.
- ul. Paderewskiego
224. DOM Nr 1, mur., pocz. XX.
225. DOM Nr 4, ob. Urząd Stanu Cywilnego, mur., 1900-10.
226. DOM Nr 5, ob. Bank PKO, mur., 1900-10, przebudowany.
227. DOM Nr 6, mur., 1900-10.
228. DOM Nr 7, mur., ok. 1930.
229. DOM Nr 12-14, mur., ok. 1930.
230. DOM Nr 16, mur., ok. 1930.
231. DOM Nr 19, mur., 1 ćw. XX.
232. DOM Nr 20, mur., ok. 1930.
233. DOM Nr 22, mur., ok. 1930.
234. DOM Nr 24, mur., ok. 1920.
- ul. Piekary
235. DOM Nr 1, mur., XIX/XX.
236. DOM Nr 2, mur., 4 ćw. XIX.
237. DOM Nr 3, mur., 4 ćw. XIX.
238. DOM Nr 4, mur./szach., 4 ćw. XIX.
239. DOM Nr 5, mur., pocz. XX.
240. DOM Nr 6, mur., 1910-20.
241. DOM Nr 7, mur., pocz. XX.
242. DOM Nr 8, mur., 1900-10.
243. DOM Nr 9, mur., 1907.
244. DOM Nr 10, mur., 4 ćw. XIX, przebudowany.
245. DOM Nr 11, mur., 1910-220, przebudowany.
246. DOM Nr 12, mur., 1900-10.
247. DOM Nr 14, mur., 3 ćw. XIX, przebudowany.
248. ZESPÓŁ DOMU Nr 15:
a) dom, mur., k. XIX,
b) oficyna, mur., 2 poł. XIX.
249. DOM Nr 17, mur., 4 ćw. XIX.
250. DOM Nr 19, mur., 4 ćw. XIX.
- ul. Parkowa
251. DOM Nr 2, mur., 1910-20.
- ul. Raczkowskiego
252. DOM Nr 2, mur., 4 ćw. XIX.
254. DOM Nr 3, mur., pocz. XX.
255. ZESPÓŁ DOMU Nr 6:
a) dom, mur., pocz. XX,
b) budynek gospodarczy, mur., k. XIX.
256. DOM Nr 8, mur., 1890.
257. DOM Nr 9, mur., 2 poł. XIX.
258. DOM Nr 10, mur., 1900-10.
259. DOM Nr 11, mur., k. XIX.
- ul. Rynek
260. DOM Nr 1, mur., 4 ćw. XIX.
261. DOM Nr 2, mur., pocz. XX.
262. DOM Nr 5, mur., XIX/XX.
263. DOM Nr 6, mur., XIX/XX.
264. DOM Nr 7, mur., 2 poł. XIX.
265. DOM Nr 8, mur., XIX/XX.
266. DOM Nr 9, mur., 2 poł. XIX.
267. DOM Nr 10, mur., pocz. XX.
268. DOM Nr 11, mur., 4 ćw. XIX, przebudowany.
269. DOM Nr 12, mur., k. XIX, przebudowany.
270. DOM Nr 13, mur., k. XIX, przebudowany.
271. DOM Nr 14, mur., k. XIX.

272. DOM Nr 16, mur., pocz. XX.
274. DOM Nr 17, mur., pocz. XX.
275. DOM Nr 21, mur., 1900-10.
- ul. Sienkiewicza
276. ZESPÓŁ DOMU Nr 7:
a) dom, mur./szach., poł. XIX, 4 ćw. XIX,
b) budynek bramny i gospodarczy, mur., 4 ćw. XIX.
277. DOM Nr 1, mur., k. XVIII, poł. XIX, przebudowany.
278. DOM Nr 3, mur./szach., poł. XIX.
279. DOM Nr 5, mur./szach., poł. XIX, przebudowany.
- ul. Składowa
280. DOM Nr 5, ob. Pow. Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, mur., pocz. XX.
- ul. Słowackiego
281. DOM Nr 9, mur., 1900-10.
282. DOM Nr 11-13, mur., 1900-10.
- ul. Staszica
283. DOM Nr 21, mur., 1900-10.
- ul. Strzelecka
284. DOM Nr 6, mur., ok. 1910.
285. DOM Nr 7, mur., 1910-20.
286. DOM Nr 8, mur., 1910-20.
287. DOM Nr 10, mur., ok. 1910.
288. DOM Nr 14, mur., ok. 1930.
289. DOM Nr 15, ob. Dom Kultury, mur., ok. 1930.
290. DOM Nr 16, mur., ok. 1930.
291. DOM Nr 20, mur., ok. 1910.
292. DOM Nr 22, mur., ok. 1910.
293. DOM Nr 24, mur., ok. 1930.
294. DOM Nr 28, mur., ok. 1910.
- ul. Ślusarska
295. DOM Nr 1, mur., 2 poł. XIX.
296. DOM Nr 3, mur., 4 ćw. XIX.
- ul. Świętokrzyska
297. DOM Nr 1, mur., ok. 1920.
298. DOM Nr 2a, mur., 1 ćw. XX.
299. DOM Nr 4, mur., ok. 1920 (przeznaczony do rozbiórki).
300. DOM Nr 15, mur./drewno, ok. 1910.
301. DOM Nr 24, mur., k. XIX.
302. DOM Nr 29, mur., pocz. XX.
303. DOM Nr 33, mur., pocz. XX.
304. DOM Nr 39, mur., k. XIX.
- ul. Topolowa
305. DOM Nr 1, mur., pocz. XX.
306. DOM Nr 3, mur., ok. 1930.
- ul. Traugutta
307. DOM Nr 4, mur., ok. 1900.
308. DOM Nr 8-10, mur., ok. 1920, przebudowany.
309. DOM Nr 15, mur., ok. 1930.
310. DOM Nr 20-22, mur., ok. 1920.
- ul. Ujska
311. DOM nr 5, mur., 1 ćw. XX.
312. DOM Nr 7, mur., 1 ćw. XX.
313. DOM Nr 10, mur., ok. 1920.
314. DOM Nr 15, mur., ok. 1920.
315. DOM Nr 27, mur., ok. 1920.
316. DOM Nr 31, mur., ok. 1920.
317. DOM Nr 43, mur., pocz. XX.
- ul. Wiejska
318. DOM Nr 6, mur., ok. 1900.
319. DOM Nr 8, mur., ok. XIX.
320. DOM Nr 9, mur., ok. 1900.
321. DOM Nr 13, mur./kam., ok. poł. XIX.
- ul. Wiosny Ludów
322. DOM Nr 2, mur., 4 ćw. XIX.
323. DOM Nr 3, mur., 1900-10.
324. DOM Nr 4, mur., ok. 1910.
325. DOM Nr 5, mur., pocz. XX.
326. DOM Nr 6, mur., pocz. XX, przebudowany.
327. DOM Nr 7, mur., pocz. XX.
328. DOM Nr 8, mur., pocz. XX.
329. DOM Nr 9, mur., ok. 1910.
330. DOM Nr 21, mur., ok. 1930.
331. DOM Nr 24, mur., 4 ćw. XIX.
332. DOM Nr 30, mur., ok. 1910.
333. DOM Nr 32, mur., 1908.
- ul. Wojska Polskiego
334. ZESPÓŁ DOMU Nr 36:
a) dom, mur./szach., k. XVIII,
b) lamus tkacki, mur./szach., k. XVIII.
335. DOM Nr 1, mur., 1900-10.
336. DOM Nr 2, mur., 3 ćw. XIX.

337. DOM Nr 3, mur., 1900-10.
338. DOM Nr 4, mur., pocz. XX.
339. DOM Nr 5, mur., 1932.
340. DOM Nr 7, mur., 1910.
341. DOM Nr 8, mur., pocz. XIX.
342. DOM Nr 9, mur., ok. 1910.
343. DOM Nr 10, mur., 4 ćw. XIX.
344. DOM Nr 11, mur., k. XIX, przebudowany.
345. DOM Nr 13, mur., 4 ćw. XIX.
346. DOM Nr 17, mur., 1929.
347. DOM Nr 19, mur., pocz. XX.
348. DOM Nr 21, mur., pocz. XX, przebudowany.
349. DOM Nr 23, mur., 2 poł. XIX, przebudowany.
350. DOM Nr 25, mur., ok. 1930.
351. DOM Nr 27, mur., ok. 1900.
352. DOM Nr 29, mur., pocz. XIX.
353. DOM Nr 30, mur., XVIII/XIX, przebudowany.
354. DOM Nr 31, mur., XVIII/XIX, przebudowany.
355. DOM Nr 32, mur., poł. XIX.
356. DOM Nr 33, mur., XVIII/XIX.
357. DOM Nr 35, mur., XVIII/XIX, przebudowany.
358. DOM Nr 37, mur., XVIII/XIX, przebudowany.
359. DOM Nr 39, mur./szach., XVIII/XIX, przebudowany.
360. DOM Nr 40, mur./szach., XVIII/XIX, przebudowany.
361. DOM Nr 41, mur./szach., XVIII/XIX, przebudowany.
362. DOM Nr 42, mur./szach., XVIII/XIX, przebudowany.
363. DOM Nr 43, mur./szach., XVIII/XIX, przebudowany.
364. DOM Nr 44, mur./szach., XVIII/XIX, przebudowany.
365. DOM Nr 45, mur./szach., XVIII/XIX, przebudowany.
366. DOM Nr 46, mur./szach., 1 poł. XIX, przebudowany.
367. DOM Nr 47, mur./szach., XVIII/XIX, przebudowany.
368. DOM Nr 48, mur./szach., XVIII/XIX, przebudowany.
369. DOM Nr 49, mur./szach., XVIII/XIX, odbud. 1991-95.
370. DOM Nr 50, mur./szach., XVIII/XIX, przebudowany.
371. DOM Nr 51, mur./szach., k. XIX.
372. DOM Nr 52, mur., k. XIX.
373. DOM Nr 54, mur./szach., 2 poł. XIX.
374. DOM Nr 56, mur., 2 poł. XIX.
375. DOM Nr 58, mur., poł. XIX.
376. DOM Nr 60, mur./szach., 2 poł. XIX.
- ul. Zamkowa
377. DOM Nr 2, mur., 1908.
378. DOM Nr 3, mur., 2 poł. XIX.
379. DOM Nr 5, mur., pocz. XX.
380. DOM Nr 7, mur., 2 poł. XIX.
381. DOM Nr 9, mur., 1928.
382. DOM nr 11, mur., 2 poł. XIX.
383. DOM Nr 12, mur., pocz. XX.
384. DOM nr 13, mur., pocz. XX.
385. DOM Nr 18, mur., 2 poł. XIX, przebudowany.
386. DOM Nr 20, mur., XIX/XX.
- ul. Zdrojowa
387. DOM Nr 9, mur., ok. 1920.
388. DOM Nr 11, mur., ok. 1920.
389. DOM Nr 13, mur., pocz. XX, przebudowany.
390. DOM Nr 15, mur., 1910, przebudowany.
391. DOM Nr 23, mur., pocz. XX.
392. DOM Nr 25, mur., 1933, przebudowany.
- ul. Zielona
393. ZESPÓŁ DOMU Nr 4:
a) dom, mur., 2 poł. XIX,
b) oficyna, mur., 4 ćw. XIX.
394. DOM Nr 6, mur., 4 ćw. XIX.
395. DOM Nr 8, mur., 4 ćw. XIX, przebudowany.
396. DOM Nr 10, mur., 4 ćw. XIX.
- ul. Zwycięstwa
397. DOM Nr 1, ob. Parafia Kościoła Ewangelicko-
Metodycznego, mur., XIX/XX.
398. OM Nr 5, mur., 4 ćw. XIX.
399. DOM Nr 7, mur., pocz. XX.
400. DOM Nr 9, mur., pocz. XX.
401. DOM Nr 11, mur., pocz. XX.
402. DOM Nr 12, mur., pocz. XX.
403. DOM Nr 13, mur., pocz. XX, przebudowany.
404. DOM Nr 15, mur., XIX/XX, przebudowany.
405. DOM Nr 17, mur., ok. 1920, przebudowany.
406. DOM Nr 19, mur., ok. 1920, przebudowany.
407. DOM Nr 35, mur., pocz. XX, przebudowany.
408. DOM Nr 41, mur., pocz. XX.
409. DOM Nr 45, mur., pocz. XX, przebudowany.
410. DOM Nr 51, mur., pocz. XX.
- ul. Żeromskiego

411. DOM Nr 1, mur., ok. 1910.
412. DOM Nr 2, mur., 1900-10.
413. DOM Nr 3, mur., 3 ćw. XIX.
414. DOM Nr 5, mur., 3 ćw. XIX.
415. DOM Nr 6, mur., 1900-10.
416. DOM Nr 9, mur., 2 poł. XIX.
417. DOM Nr 15, mur., 1906.
418. DOM Nr 17, mur., 3 ćw. XIX, przebudowany.
419. DOM Nr 18, mur., 1900-10.
420. DOM Nr 19, mur., 1900-10.
421. DOM Nr 23, mur./szach., 2 poł. XIX.
422. DOM Nr 25, mur./szach., 2 poł. XIX.
423. DOM Nr 27, mur., 1900-10.
424. DOM Nr 28, mur./szach., pocz. XX.
425. DOM Nr 29, mur., ok. 1920.
426. DOM Nr 30, mur., 1900-10.
427. DOM Nr 31, mur., ok. 1900.
428. DOM Nr 32, mur., 2 poł. XIX, przebudowany.
429. DOM Nr 33, mur., ok. 1910.
430. DOM Nr 34, mur., XIX/XX.
431. MŁYN, ob. Hurtownia, ul. Ofiar Gór Morzewskich 62, mur., XIX/XX.
432. PRZEPOMPOWNIA WODY, ob. nieużytkowana, ul. Kochanowskiego 32, mur./szach., pocz. XX.
433. ZESPÓŁ FABRYKI FAJANSU, ob. Firma Handlowa L. Podolski Margonin, ul. Buszczaka 2:
 - a) magazyn surowców, budynek produkcyjny, mur., 3 ćw. XV, pocz. XVII (resztki zamku), przebud. 1854, 1891, rozbud. 1921,
 - b) sortownia pomuflowa, malarnia, mur., ok. 1891, przebud.,
 - c) kompletownia, laboratorium, mur., 4 ćw. XIX,
 - d) magazyn materiałów pakowych, mur., XIX/XX.
434. ZESPÓŁ FABRYKI PORCELANY „CHODZIEŻ”, ob. STAMAR Wejherowo Zakład Porcelany Chodzież, ul. Łąkowa 2:
 - a) budynek produkcyjny, mur., 1896-97, przebud.,
 - b) budynek produkcyjny, mur., k. XIX, przebud.,
 - c) budynek produkcyjny, mur., k. XIX, przebud.
435. CEGIELNIA, ul. Buczkowska-Topolowa, mur., XIX/XX.
436. BUDYNEK GOSPODARCZY, garaż, ul. Kochanowskiego 25, mur., 1910-20.
437. GOŁĘBNIK, ul. Nowa, drewno/szach., k. XVIII.
438. LAMUS TKACKI, ul. Nowa, drewno/szach., k. XVIII.
439. MAGAZYN, narożnik ul. Noteckiej i Zwycięstwa, mur., pocz. XX.

3.3. Zespoły najcenniejszych zabytków ruchomych na terenie miasta (wpisane do rejestru zabytków – wykaz zespołów zabytków ruchomych).

Na terenie miasta Chodzieży jedynie kościół p.w. św. Mikołaja i Floriana posiada najcenniejszy zabytkowy zespół wyposażenia wpisany do rejestru zabytków pod numerami 1146 – 1168 B decyzją z dnia 28.02.1984 r. obejmujący 23 pozycje – obiekty głównie z XVII i XVIII wieku, m.in. ołtarze, obrazy, rzeźby i sztukaterie.

Ponadto ochrona konserwatorską objęty jest zespół witraży wykonanych ok. 1930 r. znajdujących się w budynku ob. Urzędu Miejskiego Chodzieży przy ul. Paderewskiego 2 (pierwotnie Starostwa Powiatowego).

3.4. Krajobraz kulturowy (obszarowe wpisy do rejestru zabytków, obszary chronionego krajobrazu)

Obszarowe wpisy do rejestru:

Miasto Chodzież – wpisane do rejestru zabytków pod numerem A – 98 decyzją z dnia 17 marca 1956 r. w granicach: na tyłach zabudowy północnych pierzei ulicy Wojska Polskiego, Rynku i ulicy Kościuszki, następnie wykręcając na południe przebiega ulicą Marcinkowskiego do wylotu ulicy Żeromskiego przechodzącej w ulicę Kochanowskiego, od której granica odbija prostą linią na wschód (obejmując tereny dawnej fabryki fajansu i porcelitu z ruinami średniowiecznego zamku) ku północy na tyłach zabudowy ulic: Zamkowej i Raczkowskiego, a następnie przebiega od południowej strony zabudowy przy ul. Wojska Polskiego w kierunku wschodnim, aby zamknąć się przy tej ulicy w pobliżu Jeziora.

Dolina Noteci – obszar chronionego krajobrazu

Część miasta Chodzieży położona na zachód od linii kolejowej Piła-Poznań, obejmująca J. Strzeleckie i J. Karczewnik oraz niewielki skrawek terenu położony na północ od Studzieńca wchodzi w skład obszarów chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”.

3.5. Zabytki archeologiczne.

3.5.1. Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków.

Na terenie miasta Chodzież brak jest stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków.

3.5.2. Wykaz stanowisk o własnej formie krajobrazowej.

Na terenie miasta Chodzież nie zarejestrowano stanowisk archeologicznych o własnej formie krajobrazowej.

3.5.3. Zestawienie liczbowe zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych łącznie z ich funkcją oraz krótką analizą chronologiczną (opis koncentracji stanowisk archeologicznych – uwarunkowania fizjograficzne).

Podstawową i wiodącą metodą ewidencjonowania stanowisk archeologicznych jest ogólnopolski program badawczy – konserwatorski Archeologiczne Zdjęcie Polski (AZP). Systematyzuje dotychczasowy zasób wiedzy o rozpoznaniu archeologicznym terenu, poprzez obserwację archeologiczną terenu oraz uwzględnianie informacji zawartych w archiwach, zbiorach muzealnych, instytucjach i publikacjach. Należy jednak pamiętać, że zbiór dokumentacji AZP, reprezentujący

ewidencję zasobów archeologicznych, jest otwarty i ciągle uzupełniany w procesie archeologicznego rozpoznania terenu. Do zbioru włączane są informacje o wszystkich sukcesywnie odkrywanych reliktach przeszłości niezależnie od charakteru badań, a także wszystkie bieżące informacje weryfikujące

lub uzupełniające dotychczasowe dane. W ten sposób dokumentacja stanowisk archeologicznych utworzona metodą AZP jest źródłem najbardziej aktualnej wiedzy o terenie.

Poniższa tabela prezentuje zasoby archeologicznego dziedzictwa kulturowego na terenie miasta Chodzież.

STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE	ilość ogółem		Wpisanych do rejestru
a) grodziska	x		x
b) osady	25		x
c) cmentarzyska	3		x
d) inne			

Miasto Chodzież leży w obrębie Pojezierza Chodzieskiego wchodzącego w skład Pojezierza Wielkopolskiego. Miasto otaczają trzy jeziora: Jezioro Miejskie, Jezioro Strzeleckie i Jezioro Karczewnik, będące naturalnym przedłużeniem Pradoliny Noteci. W granicach miasta znajdują się również dwie rzeki Bolemka i Borka.

Penetracja archeologiczna na obszarze miasta Chodzieży prowadzona w ramach programu Archeologiczne Zdjęcie Polski w roku 1983 charakteryzowała się dużym stopniem trudności ze względu na zaawansowane prace budowlane (ogrodzenia dużych partii ziemi), część terenu jest niedostępna do badań (ogrody przydomowe), stąd obraz osadnictwa na terenie miasta pozostaje w dysproporcji do otaczających miejscowości.

Najstarsze ślady osadnictwa na terenie miasta wiążą się z epoką kamienia – neolitem. Do jednych z cenniejszych poznawczo stanowisk z terenu miasta Chodzieży należy cmentarzysko kultury amfor kulistych z okresu neolitu, badane

ratowniczo w 1975 roku. Kulturę łużycką z epoki brązu na terenie miasta reprezentują punkty osadnicze oraz dwa cmentarzyska, z których jedno datowane na IV – V okres epoki brązu znane jest z przypadkowych odkryć w latach 1904 i 1914/1915. Teren miasta został objęty intensywną penetracją osadniczą we wczesnym średniowieczu, a także w późnym średniowieczu.

W najbliższym czasie należy zaplanować powtórne badania powierzchniowe w granicach miasta Chodzieży. Zagrożeniem dla stanowisk archeologicznych zlokalizowanych na terenie miasta stanowi obecnie intensywne budownictwo mieszkaniowe.

4. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego.

4.1. Stan zachowania i obszary największego zagrożenia zabytków

4.1. 1. Stan zachowania zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków.

ULICA	OBIEKT	STAN ZACHOWANIA
Kościelna 1	Kościół par. p.w. św. Mikołaja i Floriana	4
Kościelna 12	Dom tkacza	3
Kościuszkі 6	Dom tkacza	3
Kościuszkі 8	Dom tkacza	4
Kościuszkі 10	Dom tkacza	4
Kościuszkі 12	Dom tkacza	4
Kościuszkі 14	Dom tkacza	3
Kościuszkі 16	Dom tkacza	3
Kościuszkі 18	Dom tkacza	3
Kościuszkі 20	Dom tkacza	4
Kościuszkі 22	Dom tkacza	3
Kościuszkі 24	Dom tkacza	3
Kościuszkі 26	Dom tkacza	4
Kościuszkі 28	Dom tkacza	Odbudowany w trakcie remontu
Krasińskiego 10	Sąd Rejonowy	4
Mickiewicza 3	Willa, od. LO i Ekonomiczne	4
Nowa 7	Lamus tkacki	2
Wojska Polskiego 30	Dom tkacza	3
Wojska Polskiego 33	Dom tkacza	3
Wojska Polskiego 37	Dom tkacza	3
	Lamus tkacki	nie istnieje
Wojska Polskiego 38	Lamus tkacki	4
Wojska Polskiego 39	Dom tkacza	2
Wojska Polskiego 40	Dom tkacza	3
Wojska Polskiego 41	Dom tkacza	4
Wojska Polskiego 44	Dom tkacza	2
Wojska Polskiego 47	Dom tkacza	3

Wojska Polskiego 49	Dom tkacza	4
Wojska Polskiego 48	Dom tkacza	3
Łąkowa 2	Fabryka porcelany	3
Jagięły	cmentarz ewangelicki	3

Źródło: Raport o stanie zabytków w mieście Chodzieży –Piła, maj 2004 r.

LEGENDA:

1. Bardzo zły
2. Zły
3. Dostateczny
4. Dobry
5. Bardzo dobry

- Kościół parafialny rzymsko-katolicki p.w. św. Mikołaja i św. Floriana znajduje się w dobrym stanie. W latach 1996 – 2002 wykonany został generalny remont świątyni obejmujący wymianę pokrycia dachowego, remont tynków zewnętrznych, remont stolarek. W lipcu 2002 r. zakończone zostały także prace konserwatorskie wnętrza kościoła i jego wyposażenia.
- Domy tkaczy stanowią najliczniejszą grupę obiektów miasta Chodzieży wpisanych do rejestru zabytków i są równocześnie elementem charakterystycznym tego miasta. Siedem z nich znajduje się w dobrym stanie technicznym – w tym 5 budynków zostało z powodu bardzo złego stanu technicznego rozebranych i odbudowanych z zachowaniem historycznej bryły, gabarytów i frontowych elewacji szczytowych. Należą do nich budynki przy ul. Kościuszki Nr 8, 10, 12, 20, 26. Pozostałe użytkowane jako budynki mieszkalne lub mieszkalno – usługowe znajdują się w stanie dostatecznym nie zagrażającym ich konstrukcji. Głównie wymagają prac remontowych polegających na odnowieniu elewacji, pokryć dachowych czy stolarek okiennych i drzwiowych. W najgorszym stanie są dwa obiekty przy ul. Wojska Polskiego nr 39 i 44. Dom tkacza, ul. Wojska Polskiego 39 - nieużytkowany. Zachodnia ściana budynku szachulcowa ze zniszczoną podwaliną, częściowo uzupełnioną podmurowaniami z cegły, konstrukcja drewniana ulega ciągłej degradacji pod wpływem czynników biologiczno - atmosferycznych. Stropy w bardzo złym stanie technicznym pod wpływem przeciekającego dachu częściowo się zarywają. Należy przeprowadzić generalny remont budynku zaczynając od wzmocnienia podwaliny i ścian poprzez naprawę stropów więźby dachowej aż do przełożenia zdegradowanego pokrycia dachowego. Dom tkacza, ul. Wojska Polskiego 44 - nieużytkowany. Ściany w konstrukcji szachulcowej silnie zawilgocone wykazują spękania. Stropy drewniane częściowo zarwane silnie zawilgocone. Więźba dachowa wymaga naprawy poprzez częściową wymianę zniszczonych elementów, pokrycie dachowe wymaga wymiany. Dla tego obiektu właściciel uzyskał w 2007 r. pozwolenie WWKZ na przeprowadzenie generalnego remontu na podstawie dokumentacji opracowanej przez mgr Adama Chudego. Prace te mają rozpocząć się po uzyskaniu dalszych stosownych pozwoleń.
- Lamusy tkackie wzniesione pod koniec XVIII wieku jako drewniane w konstrukcji wieńcowej – pozostały na terenie miasta jedynie dwa – jeden z nich przy ul. Wojska Polskiego 38 stanowi własność prywatną i znajduje się w dobrym stanie technicznym po przeprowadzonym w 1999 r. remoncie generalnym. Drugi natomiast będący własnością miasta przy ul. Nowej 7 jest nieużytkowany. Obiekt wymaga generalnego remontu: fundamentów, ścian, więźby dachowej i pokrycia dachowego.
- Secesyjna willa przy ul. Mickiewicza 3 funkcjonująca jako Zespół Prywatnych Szkół Ponadgimnazjalnych jest obiektem poprawnie użytkowym i znajduje się w dobrym stanie technicznym.
- Sąd Obwodowy, obecnie Rejonowy to jedyny zachowany w mieście w niezmienionej formie budynek użyteczności publicznej pełniący od początku tą samą funkcję. Obiekt znajduje się w dobrym stanie technicznym. Sukcesywnie prowadzone są w nim prace remontowo konserwatorskie obejmujące wymianę pokrycia dachowego, stolarki okiennej i drzwiowej zgodnie z pierwotnymi materiałami i charakterem poszczególnych elementów.
- W roku 2007 do listy obiektów wpisanych do rejestru zabytków dołączyła także fabryka porcelany przy ul. Łąkowej 2 będąca dominującym elementem w historycznej panoramie zachodniej części miasta. Obiekt wzniesiony w 1896 r. był częściowo modernizowany. Najlepiej zachowana jest jego południowo-zachodnia część. W nienaruszonym stanie pozostały gabaryty oraz wystrój elewacji tej części budowli. Jako trwałe element fabryki w pomieszczeniach zachowały się urządzenia produkcyjne z początku istnienia fabryki. Obecnie użytkowana jest część pomieszczeń, znaczna część wykorzystywana jest jako magazyny. Budynek znajduje się w stanie dostatecznym.
- Na terenie miasta znajduje się także zabytkowy cmentarz ewangelicki usytuowany przy drodze krajowej nr 11 w kierunku z Piły do Poznania jest ona własnością parafii ewangelicko-augsburskiej. Na cmentarzu tym prowadzono prace, które częściowo wykroczyły poza wydane przez WWKZ pozwolenie. Zawieszono postępowanie z powodu niekompletnej dokumentacji projektowej zostanie wznowione po jego uzupełnieniu.
- Pozostałości zamku średniowiecznego wzmiankowanego w źródłach pisanych w początkach XVI w. Mury gotyckie zamku obudowane w połowie XIX w. murami fabryki porcelany, zachowały się na dwóch kondygnacjach. Istniejąca substancja zabytkowa jest mocno zdewastowana

przez wtórne wykute otwory okienne i drzwiowe, zamurowania, oblicowania, wstawienie pieców itp. W części wschodniej zachował się relikt skutego muru nośnego, który wskazuje, że zamek mógł składać się z domu zamkowego oraz muru kurtynowego z przejazdem bramnym. Fabryka fajansu, jest obecnie sukcesywnie rozbierana na podstawie uzgodnionej przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków dokumentacji, co doprowadziło do odstonięcia średniowiecznych murów. Obowiązkiem właściciela wynikającym z w/w dokumentacji jest ich doraźne zabezpieczenie. Konieczne jest przeprowadzenie szczegółowej inwentaryzacji architektonicznej pozostałości zamku, wzmiankowanego w źródłach pisanych w początkach XVI w. oraz wpisanie go do rejestru zabytków. Zamek ten usytuowany był w bardzo dogodnym miejscu, już poza murami średniowiecznego miasta, w wąskim, naturalnym obniżeniu wysoczyzny ryglując szlak łączący Pomorze Środkowe z Poznaniem. Zapewne w tym miejscu zlokalizowany był wcześniejszy ośrodek, być może gród wczesnośredniowieczny.

W celu dokładnego rozpoznania założenia, należy wykonać badania archeologiczno-architektoniczne zamku.

Wszystkie prace przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków wymagają pozwolenia Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków po uprzednim uzgodnieniu ich zakresu w Urzędzie Ochrony Zabytków.

4.1. 2. Stan zachowania zabytków ruchomych.

Zespół wyposażenia kościoła parafialnego p.w. św. Mikołaja i św. Floriana w Chodzieży znajduje się w stanie dobrym po przeprowadzonej w latach 2001 – 2002 kompleksowej renowacji.

Zespół witraży w budynku Urzędu Miejskiego Chodzieży ujęty w wojewódzkiej ewidencji wymaga przeprowadzenia prac renowacyjnych.

4.1. 3. Stan zachowania zabytków archeologicznych.

Stanowiska archeologiczne niewpisane do rejestru zabytków, ujawnione głównie podczas badań AZP, stanowią podstawową i najliczniejszą grupę, która składa się na archeologiczne dziedzictwo kulturowe. Najlepiej zachowane są stanowiska archeologiczne położone na nieużytkach, terenach niezabudowanych oraz terenach zalesionych.

W myśl art. 6 pkt. 3 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568) wszystkie zabytki archeologiczne – bez względu na stan zachowania podlegają ochronie i opiece.

Aktualnie zagrożeniem dla stanowisk archeologicznych są inwestycje budowlane i przemysłowe, wiele zagrożeń wynika z przyspieszonego rozwoju gospodarczego – jak już wspomniano użycie ciężkiego sprzętu w rolnictwie, rozwój budownictwa na obrzeżach miasta, budowa dróg. A zatem podstawowym zagrożeniem dla stanowisk archeologicznych oraz nawastrzeń kulturowych są wszelkie inwestycje związane z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu, które wymagają prowadzenia prac ziemno-budowlanych.

Wysoki stopień zurbanizowania ma samo miasto Chodzież. Zabytkowy układ urbanistyczny miasta, wpisany do

rejestru zabytków, nakazuje szczególną ochronę pradziejowych, średniowiecznych i nowożytnych nawastrzeń kulturowych w jego obrębie.

Aby zapobiec zniszczeniu stanowisk archeologicznych, prace ziemne prowadzone w strefie ochrony stanowisk archeologicznych wymagają prowadzenia prac archeologicznych w zakresie uzgodnionym z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Jest to szczególnie ważne podczas takich inwestycji jak budowa obwodnic, dróg, zbiorników retencyjnych, zabudowa mieszkaniowa, gdyż inwestycje te z uwagi na szerokopłaszczyznowy charakter prac ziemnych, w bezpowrotny sposób niszczą substancję zabytkową i obiekty archeologiczne.

Przebudowa układów urbanistycznych, założeń pałacowo-parkowych prowadzi często do naruszenia średniowiecznych i nowożytnych nawastrzeń kulturowych. W związku z tym wszystkie prace ziemne wymagają jednoczesnego prowadzenia badań archeologicznych. Wyniki badań często stanowią jedyną dokumentację następujących po sobie epizodów osadniczych na tym terenie. Pozwalają skorygować, uszczegółwić i potwierdzić dane ze źródeł pisanych. Pozyskany w trakcie badań materiał ruchomy umożliwi uzupełnienie danych o kulturze materialnej mieszkańców.

Zagrożeniem dla dziedzictwa archeologicznego jest też rozwój turystyki zwłaszcza nad rzekami, jeziorami i w obszarach leśnych. Tereny te atrakcyjne pod względem rekreacyjnym obecnie, często były również okupowane przez ludzi w pradziejach i wczesnym średniowieczu. Dostęp do wody, który stanowił podstawę egzystencji osadniczej umożliwiał tworzenie niezwykle licznych osad o metryce sięgającej od epoki kamienia po czasy nowożytne.

Planowany obszarowy wpis do rejestru zabytków pradoliny Noteci przyczyni się z całą pewnością do rozwoju turystyki związanej z rzeką Notecią. Zaplecze turystyczne, które tu powstanie, może stanowić istotne zagrożenie dla zabytków archeologicznych, dlatego ważne jest wypełnianie przez inwestorów wymogów konserwatorskich określonych przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

4.1. 4. Obszary największego zagrożenia dla zabytków w mieście.

a) nieruchomości

Znacznym zagrożeniem dla miasta Chodzieży dotyczącym układu i wnętrza urbanistycznego miasta wpisane do rejestru zabytków jak również innych zabytkowych ulic nie objętych tym wpisem, jest degradacja zabytkowej substancji spowodowana wymogami współczesnej cywilizacji. Wymiana historycznej tkanki budynków w postaci oryginalnych drewnianych stolarek okiennych i drzwiowych, ceramicznego pokrycia dachowego, a także pozbawianie budynków ich pierwotnych dekoracji architektonicznych negatywnie wpływa nie tylko na same obiekty, ale także na zabytkowe wnętrza miasta. Zagrożenia te związane są nie tylko z wymianą stolarek okiennych i drzwiowych, ale także powiązane niejednokrotnie z powiększeniami otworów okiennych bądź ich zamurowaniami zniekształcając w ten sposób zabytkowy wizerunek zabudowy.

Jak wprowadzanie na obszarze założenia urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków zabudowy mieszkalnej nie stanowi zagrożenia dla historycznego układu przestrzennego gdyż każdorazowa jest uzgadnianie z WUOZ i realizowane zgodnie z obowiązującym planem zagospodarowania przestrzennego, tak dużym zagrożeniem dla wnętrza urbanistycznego jest wypadanie gospodarczej zabudowy zlokalizowanej na zapleczach działek kształtującej także charakterystyczny dla miasta układ.

b) archeologicznych

Największym zagrożeniem dla stanowisk archeologicznych oraz nawarstwień kulturowych na terenie miasta Chodzieży są, jak już wspomniano wcześniej, wszelkie inwestycje związane z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu, które wymagają prowadzenia prac ziemno-budowlanych. Należą do nich planowane na najbliższe lata:

- modernizacja i rozbudowa infrastruktury miejskiej, w tym: budowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
- budowa obwodnicy wschodniej miasta, w tym budowa włączenia dróg lokalnych do obwodnicy miasta,
- modernizacja sieci energetycznej i oświetleniowej na terenie miasta,
- rozwój terenów przemysłowych, w tym budowa uzbrojenia tych terenów,
- budowa wysypiska miejskiego.

W celu ochrony stanowisk archeologicznych oraz pradziejowych, średniowiecznych i nowożytnych nawarstwień kulturowych ważne jest uzgadnianie oraz wypełnianie przez inwestorów wymogów konserwatorskich określonych przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

4.2. Uwarunkowania wynikające ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta

Dokument „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Chodzieży” został przyjęty uchwałą nr IV/20/98 Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 14 maja 1998 roku. Podstawowym zadaniem studium było ustalenie kierunków polityki przestrzennej na obszarze miasta Chodzież.

Ujednolicony zapis „Studium...”, wykorzystuje informacje oraz oceny ze „Studium ...” z 1998 roku i stanowi uzupełnienie tekstu w oparciu o obowiązującą obecnie ustawę z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury Technicznej z dnia 28 kwietnia 2004 roku w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Przyjęty został uchwałą Rady Miejskiej w Chodzieży dnia 23 października 2006 r. W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego miasta Chodzieży studium zawiera następujące zapisy:

W rozdziale I – „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta Chodzieży”

- w punkcie 6 wymieniono zabytkowe cmentarze wpisane do rejestru zabytków i objęte ochroną konserwatorską
- w punkcie 8 – „Uwarunkowania kulturowe miasta Chodzieży” zawarto analizę historycznego rozwoju układu

przestrzennego miasta, ocenę jego wartości kulturowych, wykaz obiektów objętych ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków, wykaz obiektów znajdujących się w ewidencji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz zawarto m.in. szczegółowe wnioski konserwatorskie w formie zapisu:

... „Zachowanie charakteru urbanistycznego miasta Chodzież wynika z uwarunkowań kulturowych oraz krajobrazowych. Zabytkowy układ urbanistyczny wpisany do rejestru zabytków uznany jest jako obszar szczególnie ważny jako świadectwo historyczne, na którym elementy dawnego układu przestrzennego zachowane zostały w dobrym stanie. W obrębie tej strefy najważniejsze jest zachowanie poszczególnych jej części składowych. Ochronie konserwatorskiej podlega zachowanie historycznego układu przestrzennego - tj. rozplanowania dróg, ulic, placów, linii zabudowy, kompozycji wnętrz urbanistycznych i kompozycji zieleni. Postuluje się również zachowanie pierwotnej nawierzchni ulic i placów.

Wszelka działalność wymaga bezwzględnie pisemnego zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków objęte są wszelkimi rygorami prawnymi wynikającymi z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym przede wszystkim „Ustawy o ochronie dóbr kultury” (aktualnie ustawy z dnia 23 lipca 2006 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami). Wszelkie prace remontowe, zmiany własności, zmiany funkcji i przeznaczenia obiektu wymagają pisemnej zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

W przypadku zabytków architektury i budownictwa niedopuszczalne jest zwłaszcza: nadbudowanie obiektów, powiększanie ich bryły przez dobudówki, zmiana konstrukcji dachu i pokrycia dachowego, zmiana wielkości i liczby otworów okiennych i drzwiowych oraz zmiana wyglądu elewacji. Szczegółowej ochronie podlega istniejący detal architektoniczny: gzymsy, fryzy, opaski okienne i drzwiowe oraz inne elementy zdobnicze; ochronie podlega również dawna stolarka okienna i drzwiowa, niekiedy bogato zdobiona.

W przypadku obiektów historycznych objętych ochroną konserwatorską, znajdujących się w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków należy również zasięgnąć opinii W.K.Z., który określi dopuszczalność prowadzonych prac, ich zakres i zalecaną formę architektoniczną. Dla budynków ujętych w ewidencji, a nie wpisanych do rejestru zabytków dopuszcza się wymianę zabudowy w przypadku gdy jest to uzasadnione względami technicznymi lub planistycznymi, po uprzednim uzyskaniu akceptacji W.K.Z.

Osobnym zagadnieniem ochrony konserwatorskiej dla miejscowości o metryce średniowiecznej jest postulat ustanowienia archeologicznego nadzoru konserwatorskiego dla wszelkich prac ziemnych prowadzonych na obszarze stanowisk archeologicznych.

Obszar śródmiejski miasta Chodzież może podlegać przekształceniom ze szczególnym uwzględnieniem gabarytów obiektów harmonizujących z zabudową historyczną. Istotą przekształceń jest zachowanie właściwej skali zabudowy oraz nieprzekształcanie obiektów zabytkowych. Postuluje się obywatelowi powstająca architektura, zwłaszcza w przypadku obiektów

tów w zwartej zabudowie nawiązywała do form sąsiadującej zabudowy historycznej, z zachowaniem historycznych linii zabudowy i historycznego kształtu działek. Ze względu na uwarunkowania kulturowe wymagane jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru historycznego założenia urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków województwa pińskiego, (aktualnie wielkopolskiego) ze szczególnym uwzględnieniem zasad i standardów kształtowania zabudowy (art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym).

- W punkcie 9 – „Uwarunkowania rozwoju przestrzennego miasta” zapis: ... „W zagospodarowaniu przestrzennym uwzględnia się uwarunkowania kulturowe, co wyraża się w dbałości o zabytki architektoniczne czy szanowaniu stref ochrony konserwatorskiej. Można ogólnie stwierdzić, że zagospodarowanie przestrzenne obszaru jest zgodne z uwarunkowaniami kulturowymi.”...

W rozdziale II – „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Chodzieży”

- W punkcie 1 – „Podział przestrzeni miejskiej” wyróżniono centrum miasta poprzez zapis:

„Głównym obszarem wymagającym przekształceń i rehabilitacji jest teren zawarty pomiędzy ulicami: Kościuszki, Kościelną, Wojska Polskiego, Zamkową, Bosą, Żeromskiego, Jagiellońską i Marcinkowskiego - położony w granicach założenia urbanistycznego miasta XVIII w. Na tym terenie występują obiekty zabytkowe i chronione. Ważnym elementem przekształceń jest zmianą funkcji oraz rozgęszczenie i uporządkowanie istniejących zasobów mieszkaniowych.

Ze względu na uwarunkowania kulturowe wymagane jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla w/w obszaru ze szczególnym uwzględnieniem zasad i standardów kształtowania zabudowy (art.10 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym).”

W rozdziale III – „Polityka przestrzenne miasta”

- W punkcie 3 – „Cel rozwoju gospodarczego”

W opisie o rozwoju komunikacji założono jako jeden z głównych celów stworzenie układu ulicznego miasta o dobrej obsłudze ruchu wewnętrznego z ograniczoną dostępnością do obszaru śródmiejskiego.

- W punkcie 5 – „Obszary, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe” uwzględniono obszar starego miasta w granicach wpisu do rejestru zabytków
- W punkcie 8 – „ Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej” zawarto szczegółowy zapis:

„Ze względu na wysokie walory kulturowe i historyczne zachowanych obiektów oraz układów zabytkowych, należy dążyć do zachowania historycznego dziedzictwa Chodzieży poprzez odpowiednie działania konserwatorskie. Studium nakreśla podstawowy kierunek tych działań oraz ramowy program ochrony poszczególnych obiektów i obszarów na obszarze administracyjnym miasta. W celu szczegółowej

koordynacji działań konserwatorskich, należy sporządzić studium historyczne Chodzieży uwzględniające wyniki aktualnych badań z zakresu historii miasta, oraz weryfikujące wartości zabytkowe wielu przebudowanych i zmodernizowanych obiektów. Ewidencja zabytków wraz ze studium konserwatorskim, obejmujące całość problematyki ochrony dóbr kultury na obszarze Chodzieży, powinny stanowić podstawę do sporządzenia gminnego programu opieki nad zabytkami.

Szczególną uwagę należy zwrócić na:

- historyczną kompozycję urbanistyczną,
- strukturę zagospodarowania przestrzennego, a w szczególności dominanty, zespoły zabytkowych parków i cmentarzy,
- budynki i budowle posiadające cechy zabytków,
- regionalne formy budownictwa (tradycja budowlana związana z zastosowaniem rozwiązań technologicznych, materiałowych i kompozycyjnych),
- elementy małej architektury (kapliczki, krzyże, pomniki, figury itp.),
- pozostałości fortyfikacji i innych elementów historycznego zagospodarowania przestrzeni (mury, bramy, furty, ogrodzenia, urządzenia związane z obiektami historycznymi itp.),
- pozostałości dawnych zakładów przemysłowych posiadających cechy zabytków oraz dających świadectwo historycznego rozwoju miasta,

Zabiegi konserwatorskie mają na celu przede wszystkim:

- zachowanie walorów historycznych,
- podkreślenie ciągłości historycznej w kontekście rozwoju przestrzennego miasta,
- wyeksponowanie regionalnej odrębności,
- eliminacje elementów zagrażających ochronie i ekspozowaniu zabytków,
- adaptacje i modernizacje obiektów do współczesnych potrzeb,
- zachowanie równowagi pomiędzy ochroną dóbr kultury a rozwojem przestrzennym.”

Ponadto w punkcie tym rozróżniono dwie strefy ochrony konserwatorskiej Strefę A – pokrywającą się z założeniem urbanistycznym wpisanym do rejestru zabytków oraz Strefę B sięgającą ul. Mickiewicza i Krasińskiego oraz szczegółowo opisano zasady ochrony układu i obiektów na nich występujących.

Opisano także szczegółowe zasady, obowiązki i możliwości ochrony obiektów wpisanych do rejestru zabytków i figurujących w ewidencji.

- W punkcie 9 – „Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym” jako obszar i jeden z celów wymienia się ochronę i rewaloryzację nieruchomości stanowiących zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

4.3. Uwarunkowania wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Chodzieży.

Miasto Chodzież posiada obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, gdzie granicami obszaru objętego planem są granice administracyjne miasta (z wyłączeniem uchwalonych wcześniej obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących fragmenty miasta), podjęty uchwałą Nr XXXVIII/357/06 z dnia 29 maja 2006 roku.

Plan posiada następujące zapisy dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego:

Rozdział 1. Zakres obowiązywania planu.

- w §3.1. wprowadzono zapis, „...„ na obszarze objętym planem uwzględnia się granice obszarów objętych ochroną na podstawie przepisów szczególnych, w tym zabytkowy układ urbanistyczny miasta”

Rozdział 4. Zasady ochrony i kształtowania ład przestrzennego.

- w §16.1. wprowadzono zapisy dotyczące kształtowania przestrzeni w zabytkowym układzie urbanistycznym miasta: „ w zabytkowym układzie urbanistycznym miasta zachowuje się ulice, w istniejących liniach rozgraniczających, a ponadto wprowadza się:
- zakaz zmiany istniejących linii zabudowy, tworzących pierzeje ulic
- nakaz nawiązywania gabarytów projektowanych obiektów do istniejących,
- kształtujących przeważający gabaryt kwadratu zabudowy
- zachowanie, w rozwiązaniach architektonicznych, pionowych podziałów - elewacji, zgodnych z podziałem działek
- zakaz lokalizowania, w głębi działki, budynków wyższych niż budynek -zlokalizowany w pierzei ulicy
- nakaz nawiązywania form dachu do zabudowy oraz nawiązywania podziałów poziomych, w szczególności okapów
- budynki realizowane na obszarze zabytkowym winny charakteryzować się - wysoką jakością materiałów wykończeniowych, materiałem elewacyjnym zbliżonym dostosowanym w obiektach zabytkowych, jak również niewyróżniającą się kolorystyką
- na obszarze zabytkowym układu urbanistycznego nie lokalizuje się obiektów ze ścianami zewnętrznymi licowanymi blachą”.

Rozdział 6. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

- w §24.1. wprowadzono zapis: „na obszarze objętym planem - ochrona konserwatorska obejmuje:
- założenie urbanistyczne miasta, wpisane do rejestru zabytków;

- obiekty wpisane do rejestru zabytków;
- obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków, określone w niniejszej uchwale;
- zaewidencjonowane stanowiska archeologiczne.”

Na rysunkach planu oznaczono granice założenia urbanistycznego miasta, stanowiska archeologiczne, obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków. Opisano także zasady ochrony obiektów wpisanych do rejestru zabytków i figurujących w ewidencji:

- do robót budowlanych prowadzonych na obszarze założenia urbanistycznego miasta oraz w stosunku do obiektów wpisanych do rejestru zabytków mają zastosowanie odpowiednie przepisy Prawa budowlanego i ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
- do robót budowlanych prowadzonych na obiektach ujętych w gminnej ewidencji zabytków i objętych ochroną na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mają zastosowanie odpowiednie przepisy Prawa budowlanego.
- w §25. wprowadzono zapis dotyczący ochrony dziedzictwa archeologicznego:

„Dla ochrony dziedzictwa archeologicznego obszaru objętego planem ustala się obowiązek zgłaszania prac ziemnych związanych z zagospodarowaniem lub zabudowaniem terenu do Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, w celu ustalenia obowiązującego inwestora zakresu prac archeologicznych na następujących obszarach:

- zabytkowego założenia urbanistycznego miasta;
- ewidencjonowanych stanowisk archeologicznych.”

Miasto Chodzież posiada 37 obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujących fragmenty miasta Chodzież, z których 13 zawiera zapisy gwarantujące ochronę dziedzictwa kulturowego. Należą do nich:

- 1) uchwała nr VIII/56/96 Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 30.12.1996 roku (Dz. Urz. Nr 2 z dnia 24.02.1997 r.) w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Chodzieży w rejonie ulic: Kościelnej – Ks. Malepszego
 - na rysunku planu oznaczono strefę konserwatorską „B”, wyznaczoną dla tego rejonu miasta oraz wprowadzono zapis: „wszelkie prace polegające na budowie, przebudowie, dobudowie, rozbudowie i modernizacji obiektów położonych na obszarze strefy konserwatorskiej „B” wymagają uzgodnień z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków
- 2) uchwała nr XXIX/278/2001 Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 7.08.2001 roku (Dz. Urz. Nr 113 z dnia 14.09.2001 r.) w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Chodzieży, przy ulicy Wojska Polskiego
 - w stosunku do starego miasta w Chodzieży wpisanego do rejestru zabytków, którego część stanowi obszar objęty planem, oznaczony na rysunku planu, wprowadzono zapis:

- zachowanie linii historycznej zabudowy od strony ul. Wojska Polskiego i ul. Rynek, oznaczonej na rysunku obowiązującymi liniami zabudowy
 - obowiązek uzgadniania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu z organem ochrony dóbr kultury przed wydaniem tej decyzji
 - obowiązek uzyskania zezwolenia organu ochrony dóbr kultury przed wszczęciem postępowania dotyczącego podziału nieruchomości
 - obowiązek uzyskania zezwolenia organu ochrony dóbr kultury na wszelkie prace polegające na budowie, rozbudowie, nadbudowie, przebudowie, odbudowie, i. t. p.
- 3) uchwała nr XXX/286/2001 Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 21.08.2001 roku (Dz. Urz. Nr 125 z dnia 9.10.2001 r.) w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Chodzieży w rejonie ulicy Osiedle Leśne - dla terenu zabudowy pensjonatowej dla ochrony dziedzictwa archeologicznego wprowadzono zapis „na terenie objętym planem stwierdzono ślady osadnictwa pradziejowego, należy powiadomić przyszłych inwestorów o konieczności uzgadniania z Konserwatorem Zabytków Archeologicznych Delegatura w Pile przyszłych prac ziemnych, celem objęcia ich nadzorem archeologicznym”.
- 4) uchwała nr XLII/384/2002 Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 25 lipca 2002 roku (Dz. Urz. Nr 118 z dnia 27.09.2002 r.) w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Chodzieży, na obszarze położonym przy ul. 3 Maja
- w planie oznaczono obiekt kubaturowy oraz określono zasady jego rekonstrukcji i rozbudowy, które powinny być prowadzone zgodnie z wytycznymi Konserwatora Zabytków
- 5) uchwała nr XLIII 396/2002 Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 8.08.2002 roku (Dz. Urz. Nr 118 z dnia 27.09.2002 r.) w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Chodzieży, na obszarze działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi 3440/11 i 3440/14 położonych w Chodzieży przy ul. Świętokrzyskiej.
- dla ochrony dziedzictwa archeologicznego wprowadzono zapis: „ustala się konieczność wyprzedzającego powiadamiania Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Konserwatora Zabytków Archeologicznych oraz Konserwatora Przyrody o zamiarze przystąpienia do wykonywania prac ziemnych przy realizacji obiektów kubaturowych i podziemnego uzbrojenia technicznego”.
- 6) uchwała nr XLV/414/2002 Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 10 października 2002 roku (Dz. Urz. Nr 155 z dnia 16.12.2002 r.) w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Chodzieży, na obszarze położonym w rejonie ulic Buszczaka i Topolowej
- wprowadzono zapis zapewniający ochronę archeologicznego dziedzictwa kulturowego: „ustala się konieczność wyprzedzającego powiadamiania Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz Konserwatora Zabytków Archeologicznych o zamiarze przystąpienia do wykonywania prac ziemnych przy realizacji obiektów kubaturowych i podziemnego uzbrojenia technicznego, celem objęcia tych prac ewentualnym nadzorem konserwatorskim”.
- 7) uchwała nr VII/73/2003 Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 27 maja 2003 roku (Dz. Urz. Nr 131 z dnia 1 sierpnia 2003 roku.) w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Chodzieży, na obszarze działek oznaczonych numerami geodezyjnymi 1144/1, 1144/2 i 1144/3. położonych w Chodzieży, przy ul. Ofiar Gór Morzewskich
- dla ochrony dziedzictwa archeologicznego wprowadzono zapis: „ustala się konieczność wyprzedzającego powiadamiania Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o zamiarze przystąpienia do wykonywania prac ziemnych przy realizacji obiektów kubaturowych i podziemnego uzbrojenia technicznego, celem objęcia tych prac ewentualnym nadzorem konserwatorskim”.
- 8) uchwała nr IX/109/2003 Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 15 wrzesień 2003 roku (Dz. Urz. Nr 178 z dnia 18.11.2003 r.) w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Chodzieży, przy ul. Karczewnik
- W planie wymieniono d. pałacyk myśliwski (z pocz. XX w.) będący pod ochroną konserwatorską i ustalono następujące warunki zabudowy i zagospodarowania:
 - zachowanie podstawowej formy architektonicznej obiektu z wyłączeniem elementów bryły i detalu architektonicznego pochodzących z przebudowy po pożarze
 - obowiązek uzyskania wytycznych konserwatorskich dotyczących warunków adaptacji obiektu oraz kompleksowego przywrócenia właściwej formy obiektu
- 9) uchwała nr XVII/178/2004 Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 26 maja 2004 roku (Dz. Urz. Nr 117 z dnia 22 lipca 2004 r.) o planie zagospodarowania przestrzennego miasta Chodzieży, w rejonie ulic: Buszczaka, Jagiełły i Młyńskiej
- Teren objęty planem położony jest na obszarze chronionego układu urbanistycznego, wpisanego do rejestru zabytków, w zakresie ochrony konserwatorskiej wprowadzono zasady:
 - zlecenie stałego nadzoru konserwatorskiego nad całością prac ziemnych
 - prowadzenie wszelkich prac budowlanych w istniejącym obiekcie przeznaczonym w planie do rewitalizacji pod nadzorem konserwatorskim ze szczególnym uwzględnieniem reliktywów budowli średniowiecznej
 - sposób zagospodarowania i kształtowania nowej zabudowy winien uwzględniać bezpieczeństwo i i należyte warunki zachowania reliktywów historycznych
 - zlecenie stałego nadzoru konserwatorskiego nad całością prac ziemnych, wszelkie działania inwestycyjne na obszarze planu muszą uzyskać uzgodnienie i zezwolenia służb konserwatorskich.
 - Na rysunku planu oznaczono budynek produkcyjny po byłej fabryce porcelitu wraz z reliktywami zabytkowej

- budowli średniowiecznego zamku, dla którego ustalono następujące zasady ochrony konserwatorskiej:
- prace adaptacyjne na etapach projektowania i realizacji bryły zewnętrznej należy podporządkować rewitalizacji i pracom konserwatorskim części zabytkowych
 - dopuszcza się drobne rozbiórki i korekty bryły zewnętrznej w sposób zapewniający pełną ochronę zlokalizowanych wewnątrz części zabytkowych
 - zachować należy w stopniu maksymalnym reminiscencji historyczne starej zabudowy fabrycznej – elewacje ceglane
 - wszelkie prace projektowe i realizacyjne należy uzgodnić ze służbami konserwatorskimi
- 10) uchwała nr XXII/235/2004 Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 29 listopada 2004 roku (Dz. Urz. Nr 1 z dnia 10.01.2005 r.) o miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Chodzieży, w rejonie ulic: Wojska Polskiego i Staszica:
- dla obszaru historycznego założenia urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków oraz obiektów zabytkowych, oznaczonych na rysunku planu, w zakresie ochrony konserwatorskiej wprowadzono zasady:
 - obowiązek trwałego zachowania elementów historycznego układu przestrzennego
 - konieczność uzyskania pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prace remontowo – budowlane, inżynierskie i ziemne w obrębie strefy i poszczególnych obiektów
 - obowiązek uzyskania uzgodnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków przed wydaniem decyzji pozwolenia na budowę
 - obowiązek uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków wszelkich dokumentacji projektowych
 - obowiązek powiadomienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zmianie właściciela lub użytkownika obiektu w obrębie strefy wszelkich dokumentacji projektowych.
- 11) uchwała nr XXVI/263/2005 Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 6 czerwca 2005 roku (Dz. Urz. Nr 113 z dnia 26 lipca 2005 r.) w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Chodzieży w rejonie ulicy Topolowej.
- dla ochrony dziedzictwa archeologicznego wprowadzono zapis: „przed przystąpieniem do robót ziemnych należy uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem zabytków zakres nadzoru archeologicznego, przy wykonywaniu wykopów pod inwestycję”.
- 12) uchwała nr V/40/2007 Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 30 stycznia 2007 roku. (Dz. Urz. Nr 33 z dnia 12.03.2007 r.) w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Chodzieży w rejonie ulicy Karczewnik
- dla ochrony dziedzictwa archeologicznego wprowadzono zapis: dla zapewnienia ochrony dziedzictwa archeologicznego, na obszarze objętym planem, ustala się obowiązek zgłaszania prac ziemnych związanych z zagospodarowaniem lub zabudową terenu, do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, w celu ustalenia prac archeologicznych.
- 13) uchwała nr V/41/2007 Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 30 stycznia 2007 roku. (Dz. Urz. Nr 33 z dnia 12.03.2007 r.) w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Chodzieży przy ul. Leopolda Staffa.
- dla ochrony dziedzictwa archeologicznego wprowadzono zapis: dla zapewnienia ochrony dziedzictwa archeologicznego, na obszarze objętym planem, ustala się obowiązek zgłaszania prac ziemnych związanych z zagospodarowaniem lub zabudową terenu, do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, w celu ustalenia prac archeologicznych.
- Zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wynikają z treści zawartej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i każdorazowo są uzgadniane z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
- 4.4. Uwarunkowania wynikające z Planu Rozwoju Lokalnego Miasta Chodzieży na lata 2005 – 2007 z perspektywą realizacji do 2013 r.
- Plan Rozwoju Lokalnego gminy Miejskiej w Chodzieży został wprowadzony uchwałą nr XXXVII/352/2006 Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 28 kwietnia 2006 roku. Plan ten jest kluczowym narzędziem wspierającym zarządzanie na poziomie samorządu. Określa strategię społeczno – gospodarczą gminy oraz wskazuje cele i kierunki zaangażowania środków z funduszy strukturalnych, krajowych i własnych gminy. Posiadanie Planu Rozwoju Lokalnego jest niezbędnym czynnikiem przy ubieganiu się o środki unijne dostępne w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.
- W rozdziale 5.6.Stan obiektów dziedzictwa kulturowego, wyróżniono układ urbanistyczny miasta wpisany do rejestru zabytków poprzez zapis:
-„ Zabytkowy układ urbanistyczny wpisany do rejestru zabytków uznany jest jako obszar szczególnie ważny jako świadectwo historyczne i atrakcja turystyczna stymulująca inwestycje w dziedzinie kultury i turystyki. W obrębie tej strefy najważniejsze jest dla miasta ochrona i promocja jej części składowych. Aby zachować i eksponować walory kulturalne i krajobrazowe gmina zamierza realizować następujące inwestycje: Regionalne Muzeum Ziemi Chodzieskiej i rozbudowa stoku narciarskiego z infrastrukturą towarzyszącą.”
- 4.5. Wynikające z uwarunkowań ochrony przyrody i równowagi ekologicznej Zgodnie z rejestrem Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody na terenie miasta Chodzieży ochroną objęte są następujące twory przyrody uznane za pomniki:
- 1) Grupa drzew w parku przy Internacie Zasadniczej Szkoły Zawodowej:
- 2 lipy drobnolistne o obwodach: 450 cm i 318 cm, wysokości: 28 m, 27 m i szerokości koron: 14 m, 17 m

- 1 sosna pospolita o obwodzie 317 cm, wysokości 16 m i szerokości korony 814 m - uznane za pomnik przyrody w roku 1981, poz. 304
- 2) Grupa drzew w parku przy Pałacyku Myśliwskim, ul. Karczewnik:
- 4 buki pospolite o obwodach: 476, 375, 338, 347 cm, wysokości od 18 – 21 m i szerokości koron od 15 – 20 m
 - uznane za pomnik przyrody w roku 1982, poz. 342
5. Cele gminnego programu opieki nad zabytkami (art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).
- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
 - uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
 - zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
 - wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
 - podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
 - określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
 - podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami
6. Kierunki działań dla realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami.
- 6.1. Gminna ewidencja zabytków.
- 6.1. 1. Sporządzenie gminnej ewidencji zabytków.
- sporządzenie gminnej ewidencji zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości objętych wojewódzką ewidencją zabytków, a także jeszcze nierozpoznanych w uzgodnieniu z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w oparciu o program komputerowy dostarczony przez WWKZ
 - sporządzenie gminnej ewidencji zabytków małej architektury w formie zbioru kart adresowych zabytków w uzgodnieniu z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków, w tym także najciekawszych, występujących na zabytkowych cmentarzach
 - określenie stosunków własnościowych i ustalenie szczegółowej lokalizacji z podaniem nr działek geodezyjnych obiektów objętych ewidencją
 - systematyczne uzupełnianie kart adresowych o uzyskane dane i dokumentację fotograficzną
- rozpoznanie i wprowadzanie do ewidencji zmian powstałych w wyniku rozbiórek, modernizacji i remontów obiektów
- 6.1.2. Sporządzenie gminnej ewidencji zabytków archeologicznych.
- wykonanie gminnej ewidencji zabytków archeologicznych w formie kart zespołu stanowisk archeologicznych zgodnie z pismem WWKZ
 - uzupełnianie i weryfikowanie istniejącej ewidencji zabytków archeologicznych poprzez włączane informacje o wszystkich sukcesywnie odkrywanych reliktach przeszłości niezależnie od charakteru badań, oraz na podstawie uzyskiwanych wyników badań weryfikacyjnych AZP na podanych niżej obszarach:
- 40-27
 - 40-28
- Miasto Chodzież zostało przebadane metodą Archeologicznego Zdjęcia Polski. Jednakże od tego czasu proces destrukcji stanowisk archeologicznych, wynikający przeważnie z działalności gospodarczej człowieka, znacznie się spotęgował, dlatego konieczne jest zweryfikowanie dotychczasowej wiedzy o zabytkach archeologicznych z terenu miasta i przeprowadzenie powtórnych badań AZP. Praktyka badawcza wykazała również, że dopiero drugie przejście w ramach AZP oraz porównanie badań i osiągniętych wyników daje pełny obraz osadnictwa pradziejowego i wczesnośredniowiecznego. Dlatego konieczna jest realizacja drugiego etapu rozpoznania powierzchniowego na obszarach obejmujących miasto Chodzież
- sporządzenie mapy dziedzictwa kulturowego miasta Chodzież z naniesioną lokalizacją obiektów i obszarów chronionych oraz stref ochrony stanowisk archeologicznych, systematycznie uaktualnianą
 - wykonywanie zdjęć lotniczych miasta Chodzież, w celu oceny stanu zachowania zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych oraz poszukiwania nowych stanowisk nieujawnionych podczas badań powierzchniowych. Zdjęcia lotnicze stanowią uzupełniającą metodę wykrywania i dokumentowania stanowisk archeologicznych. Umożliwiają odkrycie szeregu nowych stanowisk a do wiedzy o znanych wnoszą wiele istotnych elementów, jak rozplanowanie stanowiska i ich stan zachowania
- 6.1. 3. Udostępnianie i promocja zabytków nieruchomości
- rozpowszechnienie informacji na temat obiektów wpisanych do rejestru zabytków z terenu miasta a także zabytkowego złożenia urbanistycznego z naniesieniem na mapie jego obowiązujących granic
 - udostępnienie gminnej ewidencji zabytków oraz niniejszego „Programu opieki nad zabytkami miasta Chodzieży na lata 2008 – 2011” na stronie internetowej Urzędu Miasta Chodzieży
 - publikowanie miejskich materiałów reklamowych i turystycznych dotyczących istniejących w mieście zabytków

- wspieranie stowarzyszeń w opracowaniu i publikacji materiałów dotyczących historii i zabytków miasta Chodzieży zbieranie i skupowanie materiałów archiwalnych (tj.: stare zdjęcia, mapy, przedmioty codziennego użytku) dotyczących miasta i mieszkańców Chodzieży
- zwiększenie atrakcyjności zabytków dla potrzeb turystycznych i edukacyjnych poprzez umieszczenie tablic informacyjnych przy obiektach zabytkowych
- utworzenie na terenie miasta ścieżki dydaktycznej przedstawiającej jego historię i zabytki, także te nie wpisane do rejestru zabytków a kształtujące jego przestrzeń i będące świadectwem jego przeszłości (zwłaszcza kościół par. p.w. św. Floriana, zespoły domów tkaczy z dwoma zachowanymi lamusami, pozostałości dawnego średniowiecznego zamku w ruinach fabryki porcelitu, fabryka porcelany przy ul. Łąkowej)
- ustalenie z właścicielami obiektów zabytkowych możliwości i zasad ich udostępniania
- utworzenie w zabytkowym budynku przy ul. Kościuszki 28 muzeum regionalnego i przeniesienie na jego teren zabytkowego lamusa tkackiego obecnie mieszczącego się przy ul. Nowej 7

6.1. 4. Edukacja w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego

- włączenie tematyki ochrony dóbr kultury do zajęć szkolnych w szkołach podstawowych i gimnazjach
- wdrażanie do zajęć szkolnych pojęć związanych z krajobrazem kulturowym miasta i regionu
- informowanie młodzieży szkolnej o zasobach krajobrazu kulturowego miasta, powiatu i województwa
- zorganizowanie w ramach zajęć szkolnych wycieczek krajoznawczych, rowerowych po najciekawszych i najważniejszych miejscach w mieście i powiecie oraz przedstawienie im obiektów zabytkowych

6.1. 5. Zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania

- informowanie właścicieli obiektów zabytkowych o możliwościach pozyskania środków na ich remonty
- merytoryczna pomoc właścicielom zabytków w tworzeniu wniosków aplikacyjnych o środki na ich odnowę
- nawiązanie współpracy z właścicielami obiektów znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków poprzez:
- rozpowszechnianie wśród nich informacji na temat zasad konserwatorskich, zasad etyki i profilaktyki konserwatorskiej
- zbieranie od nich informacji na temat przeprowadzonych remontów i odnotowanie tych faktów w kartach adresowych obiektów,

procentujące szerszym zaangażowaniem mieszkańców miasta w działania związane z ochroną dziedzictwa kulturowego oraz uzyskaniem akceptacji dla działań służących ochronie zabytków

- aktywne zachęcanie sektora prywatnego do zagospodarowania obiektów zabytkowych - stworzenie możliwości zwolnień z podatku od nieruchomości dla właścicieli remontujących zewnętrzne elementy budynków zabytkowych leżących w strefie założenia urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków na podstawie uzgodnionych z WUOZ programów lub projektów
- interwencja władz miasta przy rażących naruszeniach prawa budowlanego głównie - dotyczących rozbudowy i przebudowy zmieniającej bryłę obiektu lub jego charakterystyczne elementy (zwłaszcza na obszarach objętych ochroną konserwatorską, przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków i figurujących w gminnej ewidencji zabytków)
- zwrócenie się do Wojewódzkiego Wielkopolskiego Konserwatora zabytków z propozycją dokonania weryfikacji oraz jednoznacznego określenia mało czytelnych granic obszaru wpisu do rejestru zabytków miasta Chodzieży.

6.2. Sporządzenie wykazu zespołów i obiektów nieruchomości, stanowisk archeologicznych typowanych do rejestru zabytków z terenu miasta w celu uwzględnienia ich w dokumentach planistycznych i inwestycyjnych miasta.

- współpraca z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w sprawie wpisania do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego obiektów nieujętych jeszcze w rejestrze, a reprezentujących duże walory historyczne i stanowiących ważne miejsce w krajobrazie kulturowym miasta:
- rozszerzenie wpisu zespół kościoła p.w. św. Mikołaja i Floriana o dzwonnice, ogrodzenie z bramą i cmentarz przykościelny
- wodociągowa wieża ciśnień przy ul. Fabrycznej
- Pałacyk Myśliwski wraz z otaczającym go parkiem przy ul. Karczewnik 7
- budynek poczty przy ul. Kościuszki 17
- budynek dawnego Banku Prowincjonalnego przy ul. Kościuszki 30
- budynek, obecnie Miejska Biblioteka Publiczna przy ul. Kościuszki 32
- zespół „Straszny Dwór” przy ul. Ujskiej 45
- budynek Starostwa Powiatowego – Wydziału Geodezji przy ul. Paderewskiego 2a
- zespół szkoły przy ul. Staszica 19
- dom mieszkalny przy ul. Strzeleckiej 6
- Zespół Sanatorium, ob. Wlkp Specjalistycznego Szpitala Chorób Płuc i Gruźlicy przy ul. Strzeleckiej 32
- ponadto z terenu miasta należy zweryfikować zabudowę miejską, szczególnie zabudowę ulic: Mickiewicza, Wiosny Ludów i Strzeleckiej i spośród najlepiej zachowanych wytypować obiekty zasługujące na objęcie ich ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków
- rozszerzenie układu urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków głównie o ulice Mickiewicza i Krasińskiego oraz zweryfikowanie granic aktualnego wpisu

- Do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego proponuje się wpisać:

Chodzież, stan. 10, ob. AZP 40-27/40

- zamek – późne średniowiecze – okres nowożytny

Chodzież, stan. 5, ob. AZP 40-27/21

- rozległa osada datowana na okres wczesnego średniowiecza.

Baza stanowisk archeologicznych wytypowanych do wpisu do rejestru zabytków powinna być systematycznie aktualizowana w miarę rozpoznania archeologicznego gminy.

Ostateczne decyzje związane z wyborem stanowisk archeologicznych przeznaczonych do wpisu do rejestru zabytków z terenu miasta, będą mogły być podjęte po drugim etapie rozpoznania powierzchniowego w ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski oraz przeprowadzeniu na nich badań sondażowych.

6.3. Wyznaczenie stref ochrony stanowisk archeologicznych wraz z zapisem zapewniającego prawidłową ochronę archeologicznego dziedzictwa kulturowego.

Wyznaczenie stref ochrony stanowisk archeologicznych na załączniku graficznym, respektowanych przy sporządzaniu dokumentów planistycznych gminy oraz wprowadzenie zapisu zapewniającego prawidłową ochronę archeologicznego dziedzictwa kulturowego w stosunku do stref występowania stanowisk archeologicznych oraz obszarów chronionych: „Prace inwestycyjne, w tym ziemne związane z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu, w obrębie obszarów chronionych i stref występowania stanowisk archeologicznych, wymagają uzgodnienia z WUOZ, który określi warunki realizacji inwestycji.”

6.4. Określenie sposobu realizacji poszczególnych celów gminnego programu opieki nad zabytkami zawartych w punkcie 5.

6.4. 1. Obiekty zabytkowe stanowiące własność Gminy Miejskiej Chodzież

Obiektami zabytkowymi stanowiącymi własność Gminy Miejskiej Chodzież są:

- domy tkaczy przy ul. Kościuszki nr 16, 18, 24, 28 oraz domy nr 10, 22 będące w użytkowaniu wieczystym osób prywatnych
- lamus tkacki przy ul. Nowej 7

W odbudowanym domu tkacza przy ul. Kościuszki 28 planowane jest utworzenie muzeum regionalnego wraz z możliwością przeniesienia na jego teren, wymagającego kompleksowych prac remontowo – konserwatorskich, lamusa tkackiego mieszczącego się obecnie przy ul. Nowej 7.

Ponadto planuje się podjęcie uchwały zmierzającej do stworzenie możliwości zwolnień z podatku od nieruchomości dla właścicieli remontujących zewnętrzne elementy budynków zabytkowych leżących w strefie założenia urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków na podstawie uzgodnionych z WUOZ programów lub projektów.

6.4. 2. Obiekty nie będące własnością Gminy Miejskiej Chodzież

Pozostałe obiekty wpisane do rejestru zabytków stanowią własność:

- kościół wraz z dzwonnica i cmentarzem przykościelnym – własność parafii rzymsko – katolickiej
- Budynek Sadu Rejonowego – własność Skarb Państwa, Wymiar Sprawiedliwości
- fabryka porcelany, willa secesyjna przy ul. Mickiewicza 3, pozostałe domy tkaczy przy ul. Kościuszki i przy ul. Wojska Polskiego a także lamus tkacki przy ul. Wojska Polskiego 38 – własność prywatna
- cmentarz ewangelicki – własność parafii ewangelicko – augsburskiej.

Z uwagi na fakt iż w/w obiekty nie są własnością Gminy Miejskiej Chodzież, w związku z czym gmina nie ma możliwości bezpośredniego sprawowania opieki nad tymi zabytkami, a co za tym idzie wpływać na sposób ich użytkowania. Natomiast działania pośrednie wynikające z ustawy, jak również polityki Gminy Miejskiej Chodzież polegają na:

- prowadzeniu edukacji szkolnej na terenie Miasta w zakresie informacji o zasobie zabytków i krajobrazu kulturowego regionu oraz możliwościach ich ochrony
- promowaniu wśród mieszkańców miasta i przybywających tu gości najcenniejszych zabytków
- wspieraniu przy współudziale Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków poczynań związanych z właściwym utrzymaniem i zagospodarowaniem zabytków i ich otoczenia
- określaniu przy sporządzaniu dokumentów planistycznych warunków i sposobów ochrony zabytków wpisanych do rejestru zabytków, jak i figurujących w ewidencji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
- wykonanie dokumentacji fotograficznej i opisowej związanej z problematyką zabytków nieruchomości, ruchomych i archeologicznych na terenie miasta Chodzież (ewidencja gminna).

7. Instrumentarium realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami

Podmiotem formułującym gminny program opieki nad zabytkami jest samorząd miasta. Realizacja programu odbywać się będzie poprzez zespół działań władz miejskich na rzecz osiągnięcia celów w nim przyjętych.

Samorząd ma oddziaływać na różne podmioty mające do czynienia z obiektami zabytkowymi, w tym także na mieszkańców głównie zabytkowej przestrzeni miasta Chodzieży, tak by wywołać ich pożądane zachowanie prowadzące do realizacji zamierzonych celów.

Zakłada się, że w realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami dla miasta Chodzieży wykorzystane zostaną następujące grupy instrumentów: instrumenty prawne, finansowe, koordynacji, społeczne oraz instrumenty kontrolne.

- Instrumenty prawne

- a) dokumenty wydawane przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wynikające z przepisów ustawowych
- b) programy określające politykę państwa i województwa w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego
- c) uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem zagadnień ochrony zabytków
- d) wnioskowanie o wpis do rejestru zabytków obiektów z terenu miasta, które powinny być objęte ochroną prawną
- Instrumenty finansowe
 - a) dotacje
 - b) subwencje
 - c) dofinansowania
 - d) programy uwzględniające finansowanie z funduszy Unii Europejskiej
- Instrumenty koordynacji
 - a) strategie rozwoju miasta
 - b) plany rozwoju lokalnego
 - c) programy prac konserwatorskich
 - d) programy ochrony środowiska
 - e) studia i analizy, koncepcje
 - f) plany rewitalizacji
- Instrumenty społeczne
 - a) edukacja kulturowa
 - b) informacja
 - c) współpraca
 - d) współdziałanie z organizacjami społecznymi
- Instrumenty kontrolne
 - a) utworzenie w ramach organizacyjnych Urzędu Miasta Chodzieży Zespołu Koordynującego pracami realizującymi poszczególne zadania wynikające z ustaleń niniejszego programu.

W skład zespołu wchodzi:

1. Burmistrz Miasta Chodzieży – Jacek Gursz
2. Z – ca Burmistrza Miasta Chodzieży – Piotr Witkowski
3. Sekretarz Urzędu Miasta – Honorata Niemirol
4. Naczelnik Wydziału Architektury i Gospodarki Terenami – Roman Pałuczak
5. Inspektor Wydziału Architektury i Gospodarki Terenami – Danuta Stachowiak
 - a) aktualizacja bazy danych ewidencji gminnej
 - b) monitoring stanu środowiska kulturowego.

8. Monitoring działania gminnego programu opieki nad zabytkami

Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami Burmistrz Miasta Chodzieży zobowiązany jest do sporządzania co 2 lata sprawozdania z gminnego programu opieki nad zabytkami. Sprawozdanie to przedstawiane jest Radzie Miejskiej. Po 4 latach program powinien zostać zaktualizowany i ponownie przyjęty przez Radę Miasta.

Do wykonania powyższego zadania utworzono Zespół Koordynujący monitorujący „Gminny program opieki nad zabytkami Miasta Chodzieży na lata 2008 – 2011” poprzez analizę stopnia jego realizacji.

9. Niektóre zewnętrzne źródła finansowania gminnego programu opieki nad zabytkami

Obowiązek dbania o stan zabytków ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nakłada na właścicieli i posiadaczy zabytków.

Wsparciem dla zadań z zakresu ochrony zabytków są zewnętrzne źródła dofinansowania udzielane zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami

- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (www.mkidn.gov.pl) w ramach programu operacyjnego „Dziedzictwo Kulturowe” realizowane przez 6 priorytetów:

1. Rewaloryzacja zabytków nieruchomych i ruchomych
2. Rozwój instytucji muzealnych
3. Ochrona dziedzictwa narodowego poza granicami kraju
4. Ochrona zabytków archeologicznych
5. Tworzenie zasobów cyfrowych dziedzictwa kulturowego
6. Ochrona zabytkowych cmentarzy

- Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków (wosoz.bip-i.pl/public) – dotacje przyznawane są na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków na podstawie wniosków złożonych przez właścicieli, posiadaczy lub użytkowników zabytków

- Samorząd Województwa Wielkopolskiego (www.bip.umww.pl) – budżet województwa -wielkopolskiego przewiduje środki na pomoc finansową ukierunkowaną na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami. Są to dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych zarówno jednostkom sektora finansów publicznych jak również pozostałym jednostkom.

- Fundusz Kościelny (www.mswia.gov.pl) – dotacje udzielane wyłącznie na remonty i konserwacje zabytkowych obiektów o charakterze sakralnym i to tylko na wykonywanie podstawowych prac zabezpieczających sam obiekt. Z Funduszu nie finansuje się remontów i konserwacji obiektów towarzyszących, wyposażenia obiektów sakralnych oraz otoczenia świątyni, a także stałych

elementów wystroju wnętrz. Podmiotami uprawnionymi do otrzymywania środków Funduszu Kościelnego są:

1. osoby prawne Kościoła Katolickiego;
 2. osoby prawne innych kościołów i związków wyznaniowych działających na podstawie ustaw o stosunku Państwa do kościołów oraz związków wyznaniowych;
 3. osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych wpisanych do rejestru kościołów i związków wyznaniowych, o którym mowa w art. 30 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (Dz.U. z 2005 Nr 231, poz. 1965, z późn. zm.)
- Starostwo Powiatowe w Chodzieży – na podstawie Uchwały Nr XL/235/2006 Rady Powiatu Chodzieskiego z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie zasad udzielania

dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków występującym na terenie powiatu chodzieskiego.

- Ponadto istnieją możliwości zdobywania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych na zadania inwestycyjne i społeczne do współfinansowania z funduszy krajowych i zagranicznych Unii Europejskiej.

Uwaga:

W/w źródła finansowania są wskazówką dla użytkowników obiektów zabytkowych i przedstawicieli władz samorządowych, w jakich instytucjach można pozyskiwać środki na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami.

548

UCHWAŁA Nr XIV/98/2008 RADY MIEJSKIEJ OSTRZESZÓW

z dnia 10 stycznia 2008 roku

w sprawie: budżetu miasta i gminy Ostrzeszów na 2008 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4, pkt 9 lit. „d” ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (j. t. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami), art. 165, art. 166, art. 173, art. 182, art. 184, art. 188 ust. 2 i art. 195 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zmianami), Rada Miejska uchwala co następuje:

§1. Ustala się dochody i wydatki budżetu miasta i gminy Ostrzeszów na 2008 rok w następujących wielkościach:

- dochody 44.224.791 zł.

w tym:

dotacje celowe na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami w wysokości 6.508.423 zł. i dotacje celowe na realizację zadań wspólnych realizowanych na podstawie umów lub porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego w wysokości 62.550 zł.

dochody 44.224.791 zł obejmują:

dochody bieżące 41.592.078 zł

- dochody majątkowe 2.632.713 zł

- wydatki 46.287.358 zł

w tym:

wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami w wysokości 6.508.423 zł. i wydatki związane z realizacją zadań wspólnych realizowanych w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego w wysokości 62.550 zł

wydatki 46.287.358 zł obejmują:

- wydatki bieżące 38.776.158 zł

- wydatki majątkowe 7.511.200 zł

zgodnie z Załącznikami Nr 1 i 2 do niniejszej Uchwały.

2. Ustala się spłatę rat kredytów zaciągniętych w poprzednich latach w kwocie 1.118.000 zł zgodnie z Załącznikiem Nr 3 do niniejszej Uchwały.

3. Deficyt budżetu w kwocie 2.062.567 zł na 2008r zostanie sfinansowany przychodami z kredytów bankowych, zgodnie z Załącznikiem Nr 3 do niniejszej Uchwały.

4. Ustala się plan realizacji inwestycji, remontów i innych wydatków majątkowych miasta i gminy Ostrzeszów w 2008 roku, zgodnie z Załącznikiem Nr 4 do niniejszej Uchwały.

5. Ustala się wydatki związane z wieloletnimi programami inwestycyjnymi z wyodrębnieniem wydatków na finanso-